

Handläggare

Linda Hillberg, Elisabeth Forsberg Uvemo,
Annika Risel, Susanne Edner,
Catharina Sackemark Larsson,
Åsa Eckhardt, Johnny Berndtsson,
Petter Bergeå, Linda Folke
Jeanette Nyström, Åsa Härkegård,
Peter Fahlander, Ingrid Olsson

Till

Utbildningsnämnden
2021-05-27

Tertialrapport 1 2021 för Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 1 2021 per den 30 april godkänns. Rapporten överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden fastställer handlingsplan mot våldsbejakande extremism, bilaga 4.
3. Utbildningsnämnden ansöker om medel inom ramen för stadens kompetensutvecklingssatsning, bilaga 6 a och 6 b.
4. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner föreslagen budgetjustering om totalt 3,5 mnkr.
5. Utbildningsnämnden föreslår att kommunstyrelsen godkänner omslutningsförändringar om totalt 145,9 mnkr.
6. Beslutet justeras omedelbart.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Utbildningsnämnden

Hantverkargatan 2F
Box 22049
10422 Stockholm
Växel 08 - 508 33000
registrator.utbildning@edu.stockholm.se

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla	7
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.....	9
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige	11
Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter kopplade till KF:s mål för verksamhetsområdet 1.3.....	28
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	32
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	37
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	37
2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov	38
2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet.....	40
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring	41
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	42
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	45
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	45
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna	46
Särskilda redovisningar.....	53
Redovisning av synpunkter och klagomål.....	56
Uppföljning av ekonomi.....	60
Uppföljning av driftbudget.....	60
Förskola	64
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	65
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	68
Nämnd och övergripande.....	70

Bilagor

Bilaga 1	Obligatoriska bilagor T1 2021
Bilaga 2	Schablonggrundande samt interkommunala barn och elever T1 2021
Bilaga 3	Anslagsenheter utbildningsnämnden T1 2021
Bilaga 4	Handlingsplan mot våldsbejakande extremism
Bilaga 5	Arbetet för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet
Bilaga 6 a	Ansökan om medel för kompetensutvecklingsinsatser - barnskötare
Bilaga 6 b	Ansökan om medel för kompetensutvecklingsinsatser - förskollärare

Sammanfattande analys

Pandemin fortsätter att påverka förvaltningens arbete på många områden och på många sätt. Främst skolor men även central förvaltning har behövt ha beredskap för att prioritera om och utnyttja alternativa arbetssätt för att möta frånvaro hos elever och medarbetare, liksom för att minska trängsel i skolor och i kollektivtrafik. Överlag har förvaltningens uppdrag kunnat genomföras, bland annat genom användning av distansundervisning och digitala verktyg för möten och utbildningar, och så här långt kan inga verksamhetsmässiga avvikelser konstateras.

Förvaltningen kunde efter läsåret 2019/2020 inte med säkerhet konstatera någon påverkan på elevernas kunskapsresultat som kunde härledas till pandemin och till högre frånvaro eller nya undervisningssätt. I denna rapport är det för tidigt att bedöma konsekvenser för elevernas resultat under läsåret 2020/2021 och förvaltningen återkommer i tertiärrapport 2.

Förvaltningen har under perioden arbetat med att säkerställa aktuell information om riktlinjer och rekommendationer gällande pandemin till förskola, oavsett huvudman.

Grundskolorna har genomfört ett omfattande arbete med att hantera konsekvenserna av pandemin och har i huvudsak bedrivit närundervisning. Ett undantag utgör veckan efter sportlovet då det infördes distansundervisning. På flera högstadium har det även införts delvis distans- och fjärrundervisning för att säkerställa att Folkhälsomyndighetens rekommendationer kan följas. För att kompensera för risken att elever drabbas negativt sker kontinuerligt arbete med utgångspunkt i den enskilde elevens behov av stöd, extra anpassningar och särskilt stöd.

En stor del av undervisningen i gymnasieskolan har skett på distans läsåret 2020/2021. Typ av utbildning, teoretiska eller praktiska moment och perioder med arbetsplatsförlagt lärande är några faktorer som ger gymnasieskolorna olika förutsättningar. Elever med särskilt stödbehov har fått det tillgodosett. Under vårterminen har eleverna erbjudits lovskola vid behov och sommarskola kommer att anordnas, med en beredskap att ta emot fler elever än tidigare år. Sommarskola kommer också att erbjudas till avgångselever i årskurs 3, som med hjälp av denna har möjlighet att bli behöriga för ansökan till högskola höstterminen 2021.

KF:s inriktningsmål: 1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Utbildningsnämnden bedöms sammantaget uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. De i verksamhetsplanen angivna uppdragen och aktiviteterna genomförs och en mängd insatser pågår, som anknyter till nämndens prioriterade områden. Flera indikatorer under detta mål avser elevernas kunskaper och betyg och där finns ännu inte något utfall. En samlad uppföljning och analys av resultat redovisas i tertiärrapport 2. Den analysen kompletteras sedan i verksamhetsberättelsen.

Förskola

Under första tertialet har 47 tillsynen av fristående förskolor, enskild pedagogisk omsorg samt friliggande fristående fritidshem och annan fritidsverksamhet genomförts digitalt.

Förvaltningen utreder tillsammans med stadsledningskontoret möjligheten till en förändring av hantering av avgift i förskola och fritidshem i fall där föräldrar är separerade, så kallad delad faktura. Under perioden har utveckling av förvaltningens samordningsforum kring kö och placering påbörjats för att främja lärande mellan stadsdelsförvaltningar i syfte att öka likställighet.

Kartläggning av förskolornas språkutvecklande arbete och framgångsrika arbetssätt har påbörjats, liksom utredning av möjligt införande av ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan. Samverkan med Midsommarkransens gymnasium pågår för att stärka svenskkunskaperna under grundutbildning till barnskötare.

Grundskola och gymnasieskola

Som ett led i arbetet med att öka likvärdigheten har utvecklingsarbetet i ytterstaden fortsatt. Detta gäller bland annat Järvaområdet där arbetet utgår från identifierade behov. Grundläggande är att utveckla och stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetet och skolorna har fortsatt arbetet utifrån lokalt framtagna språkstrategier som beskriver vad respektive skola arbetar med. Skolorna redovisar att de har utvecklat processer och strukturer som stärker såväl språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som pedagogiskt ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete.

Arbetet fortsätter för att säkerställa att det finns särskilda undervisningsgrupper för de elever som har behov av en sådan lärmiljö.

Stadens kontaktcenter har fått ett särskilt uppdrag att kunna vägleda till respektive skolas elevhälsa. På varje skola informeras det tydligt om hur elev och vårdnadshavare kan komma i kontakt med skolans elevhälsa.

De lokala nätverk för fritidshem/fritidsklubb som har startats i varje grundskoleområde har haft sina första nätverksmöten med både pedagoger och skolledare från varje skolenhet som deltagare. Syftet är bland annat att stötta skolornas arbete med att skapa större likvärdighet i stadens fritidshemsverksamheter och förmedla erfarenheter om hur fritidshemmet kan utveckla samverkan med skolan och möjligheterna för eleverna att få stöd i sina studier.

Kompetensutvecklingsinsatser erbjuds i förskoleklass kring Skolverkets kartläggningsmaterial för att tidigt identifiera elever i behov av stöd och utforma stöd i elevernas tidiga läs- och skrivinlärning och matematikinlärning. Tanken är att lärarna ska få tillgång till specialpedagogisk kompetens redan i förskoleklass.

Förvaltningen ska skapa ett innovationsråd som systematiskt ska stödja innovationsprocessen vad gäller verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare. Innovationsrådet startar under året och ska fokusera på att tydliggöra vägen vidare för innovativa idéer. Det förvaltningsövergripande arbetet med att ta fram en digitaliseringsstrategi planeras vara klart första halvåret. Strategin syftar till att skapa en gemensam styrning och samordning för att huvudmannen ska fullgöra sitt ansvar och leva upp till de nationella målen om digitalisering. Strategin kommer också att beakta stadens nya program för kvalitetsutveckling.

I årets brukarundersökning för elever i årskurs 2 vid gymnasieskolans nationella program finns resultat som sannolikt kan kopplas till distansundervisningen. Till exempel har elevernas uppfattning om arbetsron på lektionerna förbättrats med 10 procentenheter jämfört med i fjol. Även när det gäller frågor om stämningen på skolan och arbetet mot mobbing liksom användandet av digitala verktyg i undervisningen förskjuts svaren i positiv riktning.

Samverkan kring barn och unga

Ett omfattande samarbete som pågår mellan socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen i syfte att fler elever ska genomföra sin skolgång och nå målen för sin utbildning. Planering pågår för att sprida stödmaterialet för samverkan mellan skolan och socialtjänsten - samt öka kunskap om varandras roller och ansvar - till socialtjänsten, till de kommunala samt fristående grund- och gymnasieskolorna.

Samverkan sker även i syfte att utveckla dialogen med Region Stockholm angående en likvärdig och välfungerande BUS-samverkan (barn och ungdomar i behov av särskilt stöd), utifrån förslag från den samhandlingsrapport som socialförvaltningen tog fram 2020.

Ett material tagits inom förvaltningen fram för att öka stödet till skolorna i utredningsprocessen kring elever med upprepad eller längre frånvaro, att tidigt upptäcka frånvaro, höra elevens röst och hitta orsakerna till elevens frånvaro.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen, feriearbetsplatser med mera

Utbildningsförvaltningen samverkar aktivt med arbetsmarknadsförvaltningen på flera områden, bland annat inom ramen för kommunens aktivitetsansvar, för att fler unga och unga vuxna ska studera eller arbeta.

Förvaltningen kan nu erbjuda 384 feriearbetsplatser, jämfört med årsmålet 300, och arbetar för att även kunna utöka antalet serviceassistenter/Stockholmsjobb, men där har pandemin påverkat verksamheternas möjligheter till mottagande.

KF:s inriktningsmål: 2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå målet. Så långt det nu är möjligt att bedöma kommer aktiviteter att genomföras.

Grundskolorna ska erbjuda alternativa arbetslivsorienterande insatser istället för prao som även under vårterminen har ställts in på grund av pandemin. Förvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla arbetslivets närvaro i skolan.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att ingå i en samlad servicekedja inom staden för privata etableringar av verksamhet eller tillhandahållande av samhällsfastigheter. En så kallad etableringslots inrättas under våren.

En ny projektprocess för skolbyggnadsprojekt implementeras, som är avgörande för uppdraget att i samarbete med SISAB stärka den ekonomiska styrningen och säkerställa en

effektivisering av hyreskostnaderna. Ett arbete har påbörjats för att förbättra processen i de tidiga skedena av projekten.

En handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad är färdigställd i samverkan med idrottsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Där anges möjliga utvecklingsområden för att främja den psykiska hälsan. För utbildningsförvaltningens del gäller det att tillsammans med idrottsförvaltningen utveckla det befintliga samarbetet kring Fysisk aktivitet på recept.

Inom naturskoleverksamheten läggs ett tydligare fokus på de globala hållbarhetsmålen i såväl undervisningen som i kompetensutvecklingen. Arbete pågår med att ytterligare utveckla naturskolan.

Medvetenheten om och efterfrågan på återbruk ökar tydligt inom förvaltningen och arbetet utvecklas. Erbjudanden att överta möbler och annan utrustning kommer också regelbundet från andra förvaltningar och bolag.

KF:s inriktningsmål: 3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden
Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå målet.

En liten minskning i sjukfrånvarotalen syns nu - såväl totalt som för korttidssjukfrånvaro - även om medarbetarna följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Minskningen konstateras såväl jämfört med utfallet för hela 2020 som med sjukfrånvaro 12 månader till och med februari 2021.

Förvaltningen fortsätter att bedriva ett systematiskt och långsiktigt arbete för att förbättra arbetsmiljön för såväl lärare som alla andra yrkeskategorier inom utbildningsförvaltningen. Stor vikt läggs vid stöd och rådgivning gällande rekommendationer, riktlinjer och arbetssätt kopplat till pandemin samt att hålla information uppdaterad. Förvaltningen arbetar inom alla områden för att utveckla det stöd central förvaltning ger till stadens skolor så att det ska vara ändamålsenligt och effektivt. En inventering av befintligt stöd till stadens rektorer ligger till grund för det fortsatta arbetet under 2021, som är fokuserat på att öka rektorers kännedom om och vägar till det stöd som ges från central förvaltning. Arbete pågår även för att öka lärarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, som förberedelse och efterbearbetning kopplad till undervisning.

Nämnden redovisar ett överskott med 40 mnkr mot budget efter resultatfonder i prognosen per april. Prognosen bygger på att resultatenheter fonder kommer att utökas med 19,4 mnkr.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Utbildningsnämnden bedöms sammantaget uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

● Uppfylls helt

Feriejobb, praktikplatser och verksamhetsförlagd utbildning

Arbetet med att ordna ferieplatser åt stadens ungdomar har resulterat i 384 arbetstillfällen, vilket är 84 fler platser än målet på 300. I egen regi har 77 matchningar genomförts hittills vilket förväntas öka till 80. I år har förvaltningen fokuserat på att feriearbetarna får ferieplats nära sin hemadress för att med anledning av pandemin minska resandet med kollektivtrafiken. Under april skickas erbjudande om ferieplats ut till berörda ungdomar. Det finns en risk för att utvecklingen av pandemin orsakar att vissa ferieplatser dras tillbaka.

Samarbete pågår med arbetsmarknadsförvaltningen för att nå målen om mottagande av serviceassistenter och Stockholmsjobb inom utbildningsförvaltningens verksamheter. Arbeta pågår med att hitta fler verksamheter som kan ta emot serviceassistenter/stockholmsjobb. Samtidigt är det med hänsyn till pandemin svårt att nå uppsatta mål då många verksamheter fokuserar på sitt kärnuppdrag.

Samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen samverkar aktivt med arbetsmarknadsförvaltningen på flera områden inom ramen för kommunens aktivitetsansvar. I dagsläget pågår bland annat arbetet med att implementera erfarenheterna från projektet Förstärkta vidaregångar vid stadens skolor med introduktionsprogram. Syftet är att under läsåret snabbare fånga upp skolavhoppare samt att innan terminsavslut etablera kontakt med elever som avslutar introduktionsprogrammen på gymnasiet utan känd vidaregång.

Förvaltningarna samverkar också inom ramen för det nystartade ESF-projektet ”Utvecklat stöd för unga” samt inom ramen för ett utvecklingsprojekt kring övergångar från språkintröduktion till komvux.

Unga utan plats

Studie- och yrkesvägledarna på Skolslussen stöttar unga utan studieplats att ansöka till gymnasieskolor via antagningssystemet Indra samt till placeringar på stadens insatser som introduktionsprogrammet individuellt alternativ med flexibelt lärande, UngVux och slussplatser som har kontinuerlig antagning under pågående läsår. Detta har genomförts i samverkan inom det kommunala aktivitetsansvaret och med de ansvariga skolorna. Kontakten

med ungdomarna sker huvudsakligen digitalt. Studie- och yrkesvägledarna samverkar också med arbetsmarknadsförvaltningen i projektet Studiesluss.

Förstudie Skolavhopp Järva

I februari 2021 startade förstudien Skolavhopp Järva. Utbildningsförvaltningen ansvarar för förstudien som genomförs i samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen och finansieras av Europeiska Socialfonden, ESF. Syftet är att ge Stockholms stad en fördjupad kunskap om orsaker till Järvaelevers avhopp från gymnasieskolan samt bristande måluppfyllelse. Förstudien kommer att ta del av ungdomars erfarenheter, av forskning, statistik och annan kunskap, analysera och identifiera eventuella mönster ur registerdata samt intervju ungdomar ur målgruppen. Målgruppen är ungdomar inom åldersgruppen 15–24 år. Lärdomarna avser att leda till ett förbättrat övergångsarbete för stadens grundskoleelever och kan medföra samhällsekonomiska vinster. Förstudien beräknas vara avslutad den 31 oktober 2021.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	384 st			372 st	384 st	300 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	45 st			90 st	70 st	80 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	1 667 st			3 311 st	3 500 st	3 500	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
   Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	80 st	40 st	40 st	79 st	80 st	74 st	9 000 st	Tertial 1 2021

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden ska i samråd med socialnämnden och stadsdelsnämnderna revidera riktlinjerna för det kommunala aktivitetsansvaret	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Alla stadens ungdomar studerar eller arbetar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla elever i gymnasieskolan fullföljer sin utbildning, fortsätter att studera i eftergymnasiala utbildningar eller börjar arbeta. Alla elever från grundskolan som inte sökt till gymnasiet identifieras, kontaktas, erbjuds och tackar ja till en utbildningsplats eller plats i en motivationsskapande verksamhet anpassad till ungdomens förutsättningar, behov och intressen. Efter den motivationsskapande verksamheten går ungdomen vidare till utbildning eller arbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

● Uppfylls helt

Målet bedöms uppfyllas helt i förhållande till utbildningsnämndens uppdrag.

Förvaltningens fokus för säkerhetsarbetet under perioden har i hög grad legat på utbildningsinsatser kring att förebygga inbrott på skolorna. Personal på cirka 50 skolor har genomgått utbildning och ytterligare cirka 30 skolor har besökts och besiktigats.

Även insatser inom händelsehanteringssystemet IA har genomförts, främst i samarbete med skolor inför eventuellt besök av Arbetsmiljöverket gällande arbetet att riskminimera för Covid-19.

Arbetet med en god säkerhetskultur har också inneburit övningsverksamhet för skolornas krisledningsarbete. Flera övningar har genomförts och flera planeras innan sommaren.

I samarbete med S:t Erik Försäkring har skolor fått hjälp och stöd i arbetet att få den ersättning de har rätt till vid egendomsskador.

Förvaltningens arbete för en trygg och säker skola bygger på flera viktiga delar. Insatser kring förebyggande, främjande och trygghetsskapande arbete med elever beskrivs närmare under mål 1.3.2 samt 1.4.

Informationssäkerhet och dataskydd

Ett omfattande arbete med konsekvensbedömningar för informationssäkerhet har genomförts. Konsekvensbedömningar har genomförts för alla system med höga riskvärden. Arbeta med löpande risk- och konsekvensanalyser för respektive system följs upp regelbundet, potentiella personuppgiftsincidenter har undersökts och vid behov hanterats skyndsamt enligt förvaltningens rutiner.

Under tertialen har förvaltningen formulerat en förnyad konkurrensutsättning för att kunna teckna avtal med en extern leverantör för genomförandet av framtida penetrationstester för både skolplattformen och eventuella andra system som utbildningsförvaltningen ansvarar för. Penetrationstester har genomförts för ett delsystem i skolplattformen (Elevdokumentation) och en prioriterad ordning och plan för genomförandet av tester under resten av 2021 har tagits fram. Sårbarheter från tidigare tester har åtgärdats. Se även avsnitt 1.3 om digitalisering och 3.2 om IT-förvaltning.

Förvaltningen har undersökt tekniska och juridiska aspekter av den externa betalappen ”Öppna skolplattformen” utvecklad för vårdnadshavare av privatpersoner utan avtal med staden. Bland annat för att undersöka hantering av personuppgifter. Utredningen av de juridiska aspekterna visar att det kan vara fråga om ett dataintrång enligt brottsbalken när Öppna skolplattformen eller andra leverantörer skapar egna app-produkter som behandlar personuppgifter från Stockholms stads system. Utbildningsförvaltningen har gjort en

polisanmälan för dataintrång samt en anmälan till Integritetsskyddsmyndigheten om en befarad personuppgiftsincident enligt dataskyddsförordningen. Förvaltningen har också hanterat en mängd kommunikation kring betalappen.

Under tertialet har arbetet med att efterleva konsekvenserna av EU-domstolens dom i Schrems II-målet pågått med att inventera, analysera och genomföra riskanalyser för de tredjelandsöverföringar som sker. Tillsammans med övriga kommuner inom kommunförbundet Storsthlm pågår arbete med att ta fram biträdesavtal för den gemensamma gymnasieantagningen och Ungdoms- och elevdatabasen.

Under 2020 kom europeiska dataskyddsstyrelsen med en vägledning för kamerabevakning och under våren har ett arbete pågått med att ta fram underlag och vägledningar för nämndens verksamheter som nyttjar kamerabevakning.

Nämndmål:

Skolan är en trygg och säker plats för elever och medarbetare

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förebyggande arbete tillsammans med vårdnadshavare, socialtjänst och polis minskar bakgrundsorsaker till brott och otrygghet. Förebyggande säkerhetsarbete och krishantering organiseras så att frågorna kan hanteras så nära berörda som möjligt och att effekterna av inträffade händelser minimeras. Säkerhetsarbetet ingår som en naturlig del i den ordinarie verksamheten med ständiga förbättringsåtgärder och leder till säkerhet och trygghet för elever och medarbetare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

◆ Uppfylls delvis

Bedömningen är att målet sammantaget kommer att uppnås delvis. De i verksamhetsplanen angivna uppdragen och aktiviteterna genomförs och en mängd insatser pågår, som anknyter till nämndens prioriterade områden. Flera indikatorer under detta mål avser resultat som gäller elevernas kunskaper och betyg. Först i samband med tertialrapport 2 finns utfall på dessa indikatorer. Alla årsmål uppnås inte när det gäller trygghet och studiero samt inflytande. Utfall analyseras i tertialrapport 2.

Nämndmål:

1.3.0 Alla förskolor i staden ska erbjuda en utbildning och undervisning med god kvalitet som gynnar barnens lärande och utveckling

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Den långsiktiga effekten av förvaltningens arbete med samordning, uppföljning, tillsyn och utveckling av stadens förskolor är att barn i Stockholm ges en ökad likvärdighet i förskola och pedagogisk omsorg med god kvalitet i enlighet med nationella och kommunala styrdokument.

Den samlade bedömningen är att det förväntade resultatet i huvudsak kommer att nås under året, under perioden finns inga avvikelser som påverkar måluppfyllelsen rapporterade.

Godkännande av fristående förskolor och rätt till bidrag för pedagogisk omsorg

En rutin för inbetalning av avgift för ansökningar om att bedriva en ny fristående förskola eller fritidshem i enlighet med kommunfullmäktiges beslut i november 2020 är framtagen och kommunicerad på webben.

Tillsyn av fristående förskolor, enskild pedagogisk omsorg, fristående friliggande fritidshem och annan fritidsverksamhet

Nämnden har tillsynsansvar över cirka 450 fristående förskolor, 135 enskild pedagogisk omsorg samt 9 friliggande fristående fritidshem och annan fritidsverksamhet. Målet är att under året påbörja cirka 100 nya tillsynsärenden. Tillsynen fortsätter att fokusera på huvudmännens ansvar för utbildningen, i syfte att på ett effektivare sätt få till stånd positiva förändringar i verksamheterna. Under första tertialet har 47 tillsyner genomförts digitalt. Tillsynen är en viktig del av förvaltningens arbete kring Agenda 2030 då den bidrar till likvärdig utbildning för alla barn.

Anmälningar

Vid mars månads slut har det inkommit 10 klagomål mot fristående förskolor till utbildningsförvaltningen, huvudsakligen från vårdnadshavare. Detta kan jämföras med 19 klagomål motsvarande period föregående år. De ärenden som handlat om situationer som relaterar till

pandemin har inte hanterats som anmälningar utan har besvarats med information om vad som gäller för förskolan under pandemin.

Omsorg under tid förskola eller fritidshem inte erbjuds

Förvaltningen handlägger och beslutar om ansökningar från vårdnadshavare som är i behov av omsorg på obekvämt arbetstid, då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Under andra tertialet 2021 har förvaltningen för avsikt att ta fram nya riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid. Vårdnadshavare erbjuds från och med 2021 att ansöka om omsorg på obekvämt arbetstid helårsvis, istället för enbart per termin. 75 ansökningar har godkänts för helår 2021. 40 ansökningar för enbart vårterminen 2021 har godkänts. Sammantaget är detta färre än för vårterminen 2020, då 190 ansökningar kom in. Behovet av omsorg på obekvämt arbetstid har minskat i flera yrkesgrupper på grund av pandemin.

Förändring av hantering av avgift för förskola

Förvaltningen utreder tillsammans med kommunstyrelsen under första halvåret av 2021 möjligheten till en förändring av hantering av avgift i förskola och fritidshem i fall där föräldrar är separerade, så kallad delad faktura.

Stärka underlagen till Förskolerapporten

Utbildningsförvaltningen tar årligen fram en stadsövergripande förskolerapport med lägesbeskrivning och analys av utvecklingen, både för egen regi och fristående förskola. Förskolerapport 2020 har slutförts enligt plan och godkänts av utbildningsnämnden i april 2021. Framtagande av anvisningar till Förskolerapport 2021 avslutas i april. Planering för fler jämförbara underlag oavsett huvudman pågår för att kunna bedöma likvärdigheten och utvecklingsarbetet inleds under vårterminen.

Öka förskolans tillgänglighet i socioekonomiskt utsatta områden

I förskolerapporten 2020 ingår en kartläggning av inskrivningsgraden i förskola i Stockholms stad. Kartläggningen visar att inskrivningsgraden i förskola i Stockholms stad är lägre bland barn från socioekonomiskt utsatta grupper. Det behövs fortsatta insatser för att öka andelen inskrivna barn, med fokus på mindre socioekonomiskt gynnsamma områden. Förvaltningen kommer att fortsätta följa upp detta och stötta stadsdelsförvaltningarna i deras arbete med att fortsätta med regelbunden inventering av icke inskrivna barn för att fördjupa kunskapen om skäl till att barn inte är inskrivna.

Fortsatta insatser för att stärka barns språkutveckling i svenska

Utbildningsförvaltningen ska stödja stadsdelsförvaltningarna genom att följa upp hur det språkutvecklande arbetet sker i förskolan, med fokus på mindre socioekonomiskt gynnsamma områden som har hög andel flerspråkiga barn. Kartläggning av förskolornas språkutvecklande arbete och framgångsrika arbetssätt har påbörjats. En workshop med stadsdelsförvaltningarnas verksamhetsutvecklare och intervjuer med rektorer och specialpedagoger/logopedier med representation från alla stadsdelsförvaltningar har genomförts.

Utredning av möjligt införande av ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan har påbörjats och kommer att fortgå under året.

Kursen Flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan (7,5 högskolepoäng) för förskollärare och barnskötare i samverkan med Södertörns högskola fortgår enligt plan. Kursen förväntas även bidra till att stärka personalens språkliga kompetens.

Fortsatta insatser för att höja personalens språkliga kompetens

Stadsdelsförvaltningarna kommer i samverkan med utbildningsförvaltningen fortsätta att genomföra insatser för att höja personalens språkliga kompetens, genom vidareutbildning i svenska språket vid behov, vilket främst är i mindre socioekonomiskt gynnsamma områden, i enlighet med läroplansuppdraget att ge alla barn goda kunskaper i det svenska språket. Nätverk för stadsdelsförvaltningarnas kurshandledare i Flerspråkighet i förskolan (grundkurs) har genomförts under perioden. Utbildningsförvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningen och är stöd i framtagandet av kursutbud som riktar sig till personal i förskolan i syfte att höja personalens språkliga kompetens. Samverkan med Midsommarkransens gymnasium pågår för att stärka svenskkunskaperna under grundutbildning till barnskötare enligt Skolverkets nationella yrkespaket för arbete med barn i förskola.

Forskning och utveckling (FOU) för förskola

I enlighet med utbildningsnämndens FoU-plan för 2018 – 2021 genomförs vissa insatser utifrån de fyra strategiska områdena för FoU-kultur, kompetens, kunskap och samverkan. Insatserna ska bidra till vetenskapligt förhållningssätt, gemensam kunskapsbas hos chefer och medarbetare samt utveckling av verksamheten.

Ett spridningsseminarium planeras tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning för FoU-projektet Flerstämig undervisning i förskolan. En föreläsning på samma tema planeras till hösten 2021.

Förberedelserna inför Förskolesummit 2022 har startats under perioden.

Kompetensförsörjning

Förvaltningen verkar inom ramen för sitt samordningsansvar för förskolan för en god tillgång till barnskötare samt legitimerade förskollärare i stadens fristående och kommunala förskolor. Förvaltningen verkar även för att stärka karriärvägarna för förskollärare. För barnskötare inom förskolan som saknar grundutbildning erbjuds Skolverkets nationella yrkespaket för arbete med barn i förskola inom ramen för befintlig anställning och förskolorna erbjuds vikarieersättning. Under perioden har grundutbildningen för barnskötare på Midsommarkransens gymnasium fortskridit enligt plan.

Det finns även fördjupningsutbildningar för barnskötare som har en befintlig grundutbildning. Medel för detta söks genom statsbidrag. Barnskötare i fristående och kommunala förskolor med tillsvidareanställning har möjlighet att vidareutbilda sig till förskollärare inom ramen för

deras anställning med hjälp av medel för vikarieersättning som utgår till verksamheten. Hittills har samtliga inkomna ansökningar hanterats, utbetalning sker senare under våren.

Under perioden har höstens utbildningar börjat planerats. Till hösten startar utbildningarna:

- Barnskötarutbildning¹ 2 x 30 platser. Pågår under ett läsår, vt 2021 - vt 2022.
- Fördjupningsutbildning för barnskötare med inriktning skapande verksamhet 1 x 20 platser. Pågår under en termin.

Planering pågår även för hur ledarskapsprogrammet för blivande rektorer inom förskola ska utformas.

Kompetensutvecklingsmedel

Förvaltningen ansöker om medel från stadens kompetensutvecklingsåtgärd för

- två barnskötarutbildning – enligt Skolverkets nationella yrkespaket med 30 platser på varje utbildning. Ansökan har prioritet 1.
- förskollärarytbildning. Ansökan har prioritet 2.

Medlen ska användas till vikarieersättning. Ansökningarna finns i bilaga 6 a och 6 b.

Förvaltningen ansöker dessutom separat om medel från det nya kompetens- och omställningsavtalet, TLO-KR, för utbildningar i yrkessvenska för barnskötare inom grundskolan och för gymnasial yrkesutbildning för barnskötare och elevassistenter inom fritidshemmen.

Utvärdering av kommunal förskola

Utvärderingen av kommunal förskola ska vara kvalitetsstödande på stadsdelsförvaltnings- och förskoleenhetsnivå och främst stödja rektor i det systematiska kvalitetsarbetet. Uppdrag för 2021 är att synliggöra vilka resultatunderlag som finns på olika nivåer i styrkedjan och att belysa den nationella målstyrningen via läroplan för förskolan. Utvärderingsuppdraget har genomförts i två stadsdelsförvaltningar under januari till mars och i april startade en utvärdering i en tredje stadsdelsförvaltning.

Samverkan och kommunikation

Förvaltningen samordnar i dialog med stadsdelsnämnderna och fristående aktörer gemensamma frågor för förskoleverksamheten i staden. Uppföljning har genomförts av det nya arbetssättet i beredningsforum som är ett samverkansforum där utbildningsförvaltningen samlar strategier och utvecklare från alla stadsdelsförvaltningar. Arbetssättet kommer att omprövas och utvecklas enligt uppföljningen till hösten 2021. De nya arbetsformerna för chefsforum - samverkansforum där utbildningsförvaltningen samlar stadsdelsförvaltningarnas skolchefer - kommer att utvärderas till halvårsskiftet 2021. Under perioden har utveckling av förvaltningens samordningsforum kring kö och placering påbörjats. Utvecklingen pågår för att främja lärande mellan stadsdelsförvaltningar i syfte att öka likställighet.

¹ Enligt Skolverkets nationella yrkespaket för arbete med barn i förskola

Förvaltningen ansvarar för och uppdaterar den information om förskola som finns på stadens hemsida samt samordnar nyhetsbrev. Under perioden har en uppföljning av läsfrekvensen på nyhetsbrevet påbörjats. Ytterligare ett nyhetsbrev med information om pandemin för förskolan har börjat att skickas ut minst varannan vecka.

Nämndmål:

1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Lärare har höga förväntningar på eleverna. Utbildning och undervisning utgår alltid från läroplanernas mål och kunskapskrav respektive examensmålen och ämnesplanernas kunskapskrav samt från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Alla lärare är engagerade och kompetenta, och planerar undervisningen gemensamt. Lärmiljöerna är anpassade för att kunna möta alla elevers olika behov. Återkopplingen till eleverna är en central del av undervisningen. Bedömning i formativt syfte, med avsikten att stärka elevens lärande, används både för att synliggöra och stödja elevernas kunskapsutveckling samt för att kontinuerligt bedöma, utveckla och förbättra undervisningen. Digitala verktyg är en naturlig del av undervisning, kommunikation och uppföljning. Kvalitativa analyser av resultat genomförs på alla nivåer som underlag för att kunna rikta stöd utifrån behov och för att utveckla verksamheten. Stödet ska särskilt fokuseras mot skolor med störst utmaningar.

Bedömningen är att målet kommer att uppnås delvis. Flera indikatorer under detta mål avser resultat som gäller elevernas kunskaper och betyg. Först i samband med tertialrapport 2 finns utfall på dessa indikatorer.

Ökad likvärdighet

Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling är en viktig utgångspunkt för arbetet med att öka likvärdigheten mellan skolorna i staden, liksom uppdraget i fullmäktiges budget att fokusera på kunskapsresultaten i särskilt utsatta områden. Detta kompletterar och förstärker syftet med utbildningen enligt skollagen och läroplanerna. På både förvaltningsnivå och skolnivå har insatser fortsatt att riktas utifrån behov och med utgångspunkt i det systematiska kvalitetsarbetet. Inom ramen för arbetet med kontinuerlig budgetuppföljning, Samverkan för bästa skola (SBS), resultatdialoger och den nära uppföljningen av grundskolechef gentemot skolor sker en tydlig dialog kring användningen av det socioekonomiska tilläggsbeloppet. Förvaltningen kan konstatera att skolor med ett högt socioekonomiskt stöd har avsevärt högre bemanning inom elevhälsan. Syftet är att kunna använda stödet på ett evidensbaserat och effektivt sätt för att bidra till ökade kunskapsresultat.

Som ett led i arbetet med att öka likvärdigheten har utvecklingsarbetet i ytterstaden fortsatt med hög prioritet för skolor i särskilt utsatta områden. Detta gäller bland annat Järvaområdet där ett riktat arbete fortgår utifrån identifierade utvecklingsområden, se särskilt avsnitt.

Skolorna har genomfört ett omfattande arbete med att hantera konsekvenserna av pandemin och pandemin påverkar fortsatt skolans verksamhet framöver. Förvaltningen följer

kontinuerligt denna utveckling som särskilt får konsekvenser för skolor vid hög personal- och elevfrånvaro. Det finns en risk att i synnerhet elever med större utmaningar drabbas negativt vid bristande kontinuitet, vilket kan komma att påverka likvärdigheten. För att kompensera för detta sker ett kontinuerligt arbete med utgångspunkt i den enskilde elevens behov av stöd, extra anpassningar och särskilt stöd.

Utvärdering av riktade insatser genom statsbidraget för likvärdig skola

Statsbidraget för likvärdig skola ska användas för insatser som bidrar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklass, grundskola och fritidshem. En del av statsbidraget (50 mnkr årligen) har fördelats som riktade insatser på kommunala grundskolor utifrån behov identifierade centralt av utbildningsförvaltningen. Det konkreta innehållet i satsningen utformas av de berörda skolorna.

Denna stödform, vilken i stora delar är en ny form av central styrning av statsbidrag, påbörjades 2019 och har fortsatt 2020 och 2021. Omkring en tredjedel av Stockholms stads grundskolor har varje år fått riktade insatser. Vissa av dessa insatser är dock relativt små och något mer än 20 procent av samtliga grundskolor har fått en större satsning, definierat som åtminstone en deltidstjänst. Merparten av finansieringen har riktats mot personalförstärkningar inom elevhälsa och skolledning, men även insatser riktade mot särskilda elevgrupper och ämnesutveckling ingår.

Denna stödform har utvärderats av utbildningsförvaltningen i syfte att undersöka hur den bidrar till en ökad likvärdighet mellan stadens grundskolor. I utvärderingen har 13 rektorer på grundskolor som tagit del av de riktade insatserna intervjuats.

Slutsatserna i utvärderingen kan sammanfattas i tre punkter:

- 1) Stödformen ger ökade möjligheter för skolorna att genomföra strategiska insatser och har bidragit till att höja kvaliteten i verksamheten. Det är ännu för tidigt för att se effekter på elevernas kunskapsresultat, men återkommande kommentarer i intervjuerna är att det har lett till en ökad systematik i skolans arbete med en större betoning på förebyggande arbete. Det är tydligt att motsvarande utvecklingsarbete på skolorna inte hade kunnat genomföras på kort sikt om de inte hade fått del av stödformen. Samtidigt framkommer att skolorna i de flesta fall skulle behålla tjänsten eller insatsen om finansieringen skulle tas bort.
- 2) Strukturen att skolorna som mottar stödet identifieras centralt och att utformningen av insatsen formuleras lokalt på skolan uppfattas som en modell som fungerar väl.
- 3) Vissa strukturer kring stödformen behöver tydliggöras. Bland annat hur länge en skola kan förväntas få del av stödet och vilka övergripande principer som gäller för hur fördelningen sker utifrån likvärdighet.

Sammantaget är slutsatsen således att stödformen fungerat väl och något som utbildningsförvaltningen bör fortsätta med, men att vissa förutsättningar behöver tydliggöras.

Skolutveckling på Järvaområdet

Det övergripande arbetet för att förbättra kunskapsresultaten på Järva utgår från de identifierade behov som framkommit i analysen på aggregerad nivå. Detta innebär att vissa insatser planeras och genomförs på samtliga skolor i området medan andra insatser differentieras utifrån skolornas specifika behov.

Det grundläggande behovet för Järva är att utveckla och stärka det språk- och kunskapsutvecklande arbetet och skolorna har fortsatt arbetet utifrån sina lokalt framtagna språkstrategier. Strategierna beskriver vilka strukturer och kompetenshöjande insatser respektive skola kommer att arbeta med under året. Personalen på fritidshemmen är i hög grad involverade i det språk- och kunskapsutvecklande arbetet på skolorna.

Skolorna arbetar också vidare med att stärka det pedagogiska ledarskapet och utveckla undervisningen i matematik och simning. Som ett led i detta arbete har ett flertal skolor fått stöd av lektorer, vilka leder det kollegiala arbetet. Samtliga skolor har fått möjlighet till förstärkt simundervisning, detta i samarbete med idrottsförvaltningen.

Bedömning och kunskapsuppföljning är ytterligare områden där skolorna har påbörjat olika insatser. När det gäller bedömning kommer lärarna i praktiskt-estetiska ämnen i Järva att träffas regelbundet under året för erfarenhetsutbyte gällande bedömning och betygsättning.

Fyra skolor i Järvaområdet genomför insatser inom ramen för Skolverkets uppdrag Samverkan för bästa skola. Utifrån uppföljningen av de insatser som pågår med stöd av lärosäten redovisar skolorna att de utvecklat processer och strukturer som stärker såväl språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som pedagogiskt ledarskap och systematiskt kvalitetsarbete. Akalla grundskola som genomfört insatser under snart tre år kan påvisa goda resultat, dels genom bättre kvalitet i undervisningen, dels genom ökad förmåga att leda och följa upp undervisningen utifrån varje elevs behov. Detta förväntas leda till ökade kunskapsresultat.

Utifrån de erfarenheter som satsningen Samverkan för bästa skola har medfört, utvecklar förvaltningen ett lokalt upplägg där de delar som visat sig vara framgångsrika tas tillvara. I början av året har en insats påbörjats på en av skolorna i Järva och satsningar planeras för ytterligare två skolor i området.

När det gäller samverkan med polis och socialtjänst har arbetet fortsatt att utvecklas och stärkas bland annat genom nya samverkansformer mellan myndigheterna. Arbetet utgår från den reviderade lägesbild som gjorts inför 2021.

Elevhälsa och elever i behov av särskilt stöd

Förvaltningen har fortsatt att utveckla elevhälsoarbetet bland annat utifrån strategin för utveckling av arbetet med elever i behov av särskilt stöd i grundskolan. Förvaltningen har ett pågående arbete för att säkerställa att det finns särskilda undervisningsgrupper för de elever som har behov av en sådan lärmiljö. Detta kan tillgodoses genom en *lokal grupp på skolan*, lokalt samarbete skolor emellan i en *regional särskild undervisningsgrupp*, RSU, eller en *kommunövergripande särskild undervisningsgrupp*, CSI. Uppbyggnaden av RSU sker i en del

stadsdelsnämndsområden och områden över staden och diskussioner pågår om hur antalet platser totalt i RSU och CSI på bästa sätt ska utökas för att kunna tillmötesgå de behov som finns. Målet är att modellen ska vara fullt införd inför hösten 2023 med en beräknad total ökning från 250 till 350 platser i grupper utanför hemskolan, och inför hösten 2021 kommer antalet platser i CSI att öka med 24.

Utbildningen för att stötta grundskolorna i att utveckla utredningar om elevers eventuella behov av särskilt stöd har fortgått. Under våren deltar elevhälsoteam inklusive skolledare från nio grundskolor och ambitionen är att samtliga skolor successivt ska ta del av denna utbildning. Utbildningen genomförs digitalt på grund av pandemin. Stödmaterial för utredning om särskilt stöd kommer att färdigställas under våren och implementeras under hösten.

För att möjliggöra en väg in för att få information om elevhälsan och dess funktion har stadens kontaktcenter fått ett särskilt uppdrag att kunna vägleda till respektive skolas elevhälsa. På varje skola informeras det tydligt om hur elev och vårdnadshavare kan komma i kontakt med skolans elevhälsa. Samverkan med regionen pågår på olika nivåer, se avsnitt 1.4.

En utredning har påbörjats för att se över den ekonomiska ersättningsmodellen gällande verksamhetsstöd/tilläggsbelopp och strukturbidrag, se avsnitt 4. Utifrån att en del fristående resursskolor har signalerat att de eventuellt kommer att avveckla sin verksamhet från hösten har förvaltningen skapat en beredskap för att ta emot de elever som eventuellt kommer att behöva en skolplats. En organisation har byggts upp för att kunna erbjuda eleverna adekvata skolplatser som möter elevernas behov av stöd.

Idrott och rörelse

Fysisk aktivitet är viktigt för elevernas hälsa och bidrar till goda förutsättningar för lärande, minskad stress, ökad studiero och trygghet. Den fjärde mätomgången av elevernas fysiska aktivitet under skoldagen har genomförts med 10 skolor. Intresset för att mäta hur skolan motsvarar rekommendationerna för daglig fysisk aktivitet har ökat. Troliga orsaker är ökad medvetenhet med anledning av pandemin och förebyggande insatser för att främja den fysiska och psykiska hälsan. Ett sammanställt genomsnittresultat från 9 av 10 skolor för perioden februari-mars 2021 visar att eleverna uppnår cirka 30 minuter fysisk aktivitet per dag i årskurs 2, 5 och 8 (cirka 600 elever). Målet är 45 minuter per dag.

En handlingsplan för främjande av psykisk hälsa genom fysisk aktivitet bland ungdomar i Stockholms stad är färdigställd i samverkan med idrottsförvaltningen, socialförvaltningen och arbetsmarknadsförvaltningen. Där anges möjliga utvecklingsområden för att främja den psykiska hälsan. För utbildningsförvaltningens del gäller det att tillsammans med idrottsförvaltningen utveckla det befintliga samarbetet kring Fysisk aktivitet på recept. Målsättningen är att kontakten mellan skolhälsan och aktivitetsarrangör ska bli tydligare så att en elev som har fått ett intyg på fysisk aktivitet vet att han eller hon kan vända sig till närmaste sim- och idrottshall för vägledning i sin träning. En fördjupning av samarbetet kan vara att utvalda sim- och idrottshallar har en utsedd lotsfunktion dit både skolsköterska/skolläkare och elever med intyg på fysisk aktivitet kan vända sig. Målet med en sådan insats är att fördjupa kännedomen om respektive organisations verksamhet och personifiera kontaktvägarna på ett tydligare sätt.

Alla på snö är en aktivitet i samverkan med Skidförbundet och idrottsförvaltningen då elever i årskurs 4 ges möjlighet att åka längdskidor. Detta har genomförts med cirka 2 000 elever under vecka 4-11 2021. I samband med *Friluftslivets år 2021* samverkar utbildningsförvaltningen med Länsstyrelsen Stockholm samt Golförbundet i två skilda pilotprojekt för att främja och tillgängliggöra olika utemiljöer för utomhusvistelse och undervisning. Planeringsarbetet är påbörjat och planeras genomföras med elever och skolor hösten 2021-våren 2022.

Utbildningsförvaltningen fortsätter att samverka med idrottsförvaltningen för att öka simkunnigheten särskilt för barn och ungdomar i områden med sämre socioekonomiska förutsättningar, bland dem med utländsk bakgrund samt personer med funktionsnedsättning.

Under sportlovet genomfördes intensivkurser i simning för 71 elever i årskurs 9, 52 procent flickor och 48 procent pojkar. På grund av pandemin prioriterades platser för årskurs 9 och kurser genomfördes i mindre grupper. Av alla elever som var närvarande 4–5 tillfällen klarade 80 procent att simma 25 meter i mag- och/eller ryggläge oavsett förkunskaper.

Planering för att utveckla skolors simundervisning har påbörjats i Järva i samverkan med idrottsförvaltningen. I arbetet ingår en satsning på vattenvaneträning för förskoleklass elever under sommarlovet. Satsningen kommer att nå 764 elever. Likande vattenvanasatsning för förskoleklass är påbörjad för skolor i Hässelby, Vällingby och Spånga. Satsningen kommer att nå 540 elever.

Översyn av undervisningen i sex- och samlevnad samt information om samtycke

Kommunfullmäktige har gett utbildningsnämnden i uppdrag genomföra en översyn av sex- och samlevnadsundervisningen i stadens skolor i syfte att säkerställa kvalitet och likvärdighet. Förvaltningen kommer under våren 2021 att genomföra en intervjustudie på ett urval av grund- och gymnasieskolor med fokus på rektors styrning av sex- och samlevnadsundervisningen, personalens kompetens och möjligheter till samverkan. Detta i syfte att fånga upp eventuella utmaningar i skolornas arbete inom området utifrån undervisningens breda perspektiv och lärarnas kompetens att undervisa. Förvaltningen har i samverkan med skolor tagit fram åldersanpassat stöd- och inspirationsmaterial kring undervisningen och samtal om sexualitet, samtycke och relationer. Materialet har under våren spridits till skolorna. Delar av materialet som rör samtal kring samtycke och ömsesidighet har publicerats på intranätet. Att lyfta samtal om samtycke och ömsesidighet finns även inkluderat i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och Agera tillsammans. Ett femtontal grund- och gymnasieskolor har blivit beviljade medel för att under 2021 särskilt utveckla arbetet med sexualitet, samtycke och relationer.

Studie- och yrkesvägledning

Studie- och yrkesvägledningen är central för att eleven ska kunna fatta väl underbyggda beslut om fortsatta studier och framtida yrkesvägar. Alla stadens elever i grund- och gymnasieskolor har under ansökningsperioden haft tillgång till professionell studie- och yrkesvägledning, men till viss del digitalt. Skolornas studie- och yrkesvägledning med

vårdnadshavare har genomförts digitalt under ansökningsperioden till gymnasieskolan. Under våren har prao genomförts genom andra arbetslivsorienterande insatser på skolan.

De yrkesprofessionella nätverken har genomförts digitalt och haft fokus på nyanländas lärande samt grund- och gymnasiesärskolan med speciellt fokus på övergångsarbetet. Detta är ett led i att ytterligare stärka övergångsarbetet för elever i behov av särskilt stöd utifrån samverkan inom förvaltningen kring dessa elever.

Studie- och yrkesvägledarna på stadens gymnasieskolor bjöds in till en informationsträff där representanter från Språkcentrum, det kommunala aktivitetsansvaret och Flexibelt lärande informerade om sina verksamheter.

Nyanlända och flerspråkiga elever

Nätverket för lärare som arbetar med nyanlända elever har hittills i år haft två digitala träffar. Vid den första träffen deltog 43 lärare och vid den andra 26 lärare. Fokus på den första träffen var förberedelser inför implementeringen av de reviderade kursplanerna. För ämnet svenska som andraspråk är revideringarna betydande och kommer med största sannolikhet att påverka skolornas organisation och undervisning i ämnet. Fokus på den andra träffen var övergången mellan årskurs 9 och språkintröduktion på gymnasiet för nyanlända elever.

Olika insatser har genomförts för att utveckla och förbättra övergången för nyanlända elever mellan grundskola och språkintröduktion. Förvaltningen har anordnat en gemensam träff för att ge överlämnande grundskolelärare och mottagande språkintröduktionslärare möjlighet att mötas. Förvaltningen har också i början av året anordnat en informationsträff för studie- och yrkesvägledare inom både grund- och gymnasieskolan kring nyanlända elevers övergångar.

I samverkan med arbetsmarknadsförvaltningen har förvaltningen beviljats medel från Länsstyrelsen för att genomföra projektet ”Metodutveckling övergång från gymnasium till vuxenutbildning”. Projektets mål är att genom metodutveckling ta fram en modell för en sömlös övergång mellan gymnasiestudier och vuxenutbildning. Metoden ska tas fram i etablerade arbetsgrupper och i samarbete mellan berörda förvaltningar. Projektet har startat och formerat en projektorganisation.

Fritidshem/Fritidsklubb

Fritidshemmet har en viktig roll i elevers lärande och sociala utveckling, både när det gäller möjligheten till stöd i skolarbetet och för att få tillgång till meningsfulla aktiviteter efter skoldagens slut. Fritidshemmen kan bidra till elevers utveckling och lärande, måluppfyllelsen i skolan samt bidra till en ökad trygghet och sammanhållning. Den som bedriver och ansvarar för undervisningen i fritidshemmet ska ha en pedagogisk högskoleexamen. Behöriga pedagoger är en förutsättning för fritidshemmens möjligheter att komplettera elevernas utbildning i skolan. Förvaltningen behöver aktivt verka för en ökad behörighet bland medarbetare inom fritidshemmen och har påbörjat en kartläggning om antalet behöriga pedagoger i fritidshem, på varje skolenhet. Detta för att systematiskt kunna planera och följa upp behörigheten på stadens fritidshem och rikta stöd och utbildningsinsatser.

Lokala nätverk har startats i varje grundskoleområde och områdena har haft sina första nätverksmöten. Både pedagoger och skolledare från varje skolenhet deltar på mötena. Syftet med de lokala nätverken är bland annat att stötta skolornas arbete med att skapa större likvärdighet i stadens fritidshemsverksamheter. Förvaltningen stödjer de lokala nätverksledarna i planeringen av nätverksträffarna. Träffarna under våren lyfter även in goda erfarenheter om hur skolornas fritidshem kan utveckla möjligheter för eleverna att få stöd i sina studier och hur samverkan med skolan kan utvecklas.

Vägledningsmaterial från aktionsforskningsprojekt är framtaget och kommer att finnas tillgängligt digitalt under hösten 2021, för spridning till stadens fritidshem.

Förskoleklass

Förskoleklassen ska stimulera lärande på ett sätt som gynnar elevernas allsidiga utveckling och lärande. Förvaltningen erbjuder under våren 2021 kompetensutvecklingsinsatser för pedagogisk personal i förskoleklass kring Skolverkets kartläggningsmaterial. Detta för att tidigt identifiera elever i behov av stöd och utforma stöd i elevernas tidiga läs- och skrivinlärning och matematikinlärning. Tanken är att lärarna ska få tillgång till specialpedagogisk kompetens redan i förskoleklass.

Inom ramen för de lokala samverkansöverenskommelserna gällande övergång mellan förskola och förskoleklass erbjuds under våren övergångsamtal med vårdnadshavare, kring elever med identifierade stödbehov. Detta för att tidigt stödja elevernas utveckling och lärande i förskoleklassen.

Grundsärskola

Förvaltningen har startat en digital mötesplats för personal inom grundsärskolan. Teman som kommer att diskuteras är betyg och bedömning, MIRA-modellen för uppföljning av elevernas kunskapsutveckling, kompetensnav, mottagandeteam, digitala lärresurser och övergång till gymnasiet.

Förvaltningen har haft ett särskilt arbete för grundsärskolans målgrupp under söka skola-perioden för att dels kunna kvalitetssäkra processen, dels erbjuda en skola nära hemmet. Trots detta finns det flera utmaningar och utvecklingsmöjligheter inför nästa års skolval.

Förvaltningen har tillsammans med stadsledningskontoret fortsatt samarbetet för att skapa en tillgänglig grundsärskoleundersökning. I år har elever i grundsärskolan för första gången kunnat besvara enkäten med hjälp av ljud- och bildstöd.

Nationella minoriteter

Förvaltningen har tagit fram och beslutat om en ny handlingsplan för nationella minoriteter 2021–2022. Arbetet fortgår enligt planering.

Nätverket för *ambassadörer för mänskliga rättigheter*, MR-ambassadörer, är i gång och antalet ambassadörer har utökats. Inom ramen för detta erbjuds kontinuerlig kompetensutveckling.

På förvaltningen finns en anställd projektledare som stöd i det romska inkluderingsarbetet. Projektledaren har påbörjat arbetet med att få igång läxhjälp på skolorna. Arbetet med att öka antal elever som väljer modersmålsundervisning i olika romska varieteter pågår. En intervju-serie har påbörjats för att få en bild av nuläget. Ett samarbete med förskolor om romsk inkludering pågår.

Digitalisering

Gemensam styrning och innovationsförmåga

Förvaltningens digitaliseringsarbete ska främja kunskapsuppdraget och bidra till effektiva processer. Förvaltningen har beslutat att skapa ett innovationsråd med syfte att bidra till ökad innovationsförmåga genom att systematiskt stödja innovationsprocessen vad gäller verksamhetsutveckling med digitalisering som möjliggörare. Innovationsrådet kommer att starta under året och fokusera på att tydliggöra vägen vidare för innovativa idéer.

Det förvaltningsövergripande arbetet med att ta fram en digitaliseringsstrategi fortgår och planeras vara klart första halvåret. Arbetet har inbegripit att ta fram underlag, självskattningar på huvudmannanivå och analys av nuläget. Strategin syftar till att skapa en gemensam styrning och samordning för att huvudmannen ska fullgöra sitt ansvar och leva upp till de nationella målen om digitalisering. Digitaliseringsstrategin kommer också att beakta stadens nya program för kvalitetsutveckling. Även i framtagandet av ny FoU-plan beaktas de nya styrdokumenterna.

Inom grundskolan har ett flertal informations- och utbildningsinsatser genomförts riktade till både administratörer och skollära och en kartläggning har gjorts av skolornas användning av olika digitala verktyg, bland annat för myndighetsutövande dokumentation. Denna kartläggning utgör grunden för fortsatta insatser. Ett samarbete har inletts inom förvaltningen för att ta fram utbildningar, stöd och support till användare av skolplattformen som tillgängliggörs på den gemensamma utbildningsplattformen. Erfarenheterna från användarundersökningar redovisas i samband med tertiärrapport 2

I avsnitt 1.2 berörs arbete för informationssäkerhet och dataskydd och i avsnitt 3.2 berörs IT-förvaltning.

BLIVA-projektet fortsätter enligt plan

Processtöd och nätverksträffar inom BLIVA-projektet har sedan hösten 2020 genomförts delvis på distans. Formerna för kompetensutvecklingen har således bidragit till den digitala kompetensen hos såväl projektgrupp som skolor. De moduler som tagits fram är utifrån identifierade behov i skolornas utvecklingsplaner och genom samtal med utvecklingsgrupper. Modulerna bygger på ett beprövat koncept för kollegialt lärande och finns tillgängliga för samtliga stockholmslärares på Utbildningsplattformen och information om dem kommer att

spridas ytterligare. Skolorna uppfattar projektet med dess insatser som relevant, då projektet utgår från egenformulerade behov.

Verktyg för att genomföra digitala prov

En utredning har påbörjats för att undersöka vilken tjänst för digitala prov som bäst motsvarar verksamheternas krav och behov. Utredningen sker i samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen. Målet är ha ett beslutsunderlag klart i slutet av maj. Inom ramen för utredningen kommer behov att samlas in och skolor att få testa olika lösningar.

Skolverkets försöksverksamhet med digitala nationella prov

På grund av Schrems II-domen, om överföring av personuppgifter, har Skolverket skjutit på införandet av digitala nationella prov. Enligt Skolverket kommer inte digitala nationella prov att införas under 2023 och försök med exempelprov kommer inte att genomföras under 2021.

Det är i dagsläget inte klart när nästa testomgång för försöksskolorna kommer att genomföras. Den var preliminärt planerat till april i år. Förvaltningen arbetar vidare med förberedelser enligt plan och inväntar ny information från Skolverket.

Stockholmsprovet i matematik

Det diagnostiska provet i matematik i gymnasieskolan årskurs 1 (även kallat Stockholmsprovet) har genomförts sedan 2011. År 2020 deltog totalt 7 262 elever på nationella program från 39 gymnasieskolor i Stockholms stad: 21 kommunala och 17 fristående gymnasieskolor. Provet som genomförs under höstterminens två första veckor är obligatoriskt för de kommunala gymnasieskolorna och frivilligt för de fristående.

Resultatet på provet var 2020 på samma nivå som föregående år, och ur ett längre perspektiv har elevernas resultat följt en positiv trend sedan provets införande. Pojkarna presterade något bättre än flickorna på provet samtidigt som de deltagande flickorna och pojkarna har betyg på samma nivå i grundskolan.

Utifrån provets delområden presterar eleverna starkast på frågorna gällande ”Procent” samt ”Formler, ekvationer samt tolkning av data i diagram” och svagast för frågeområdena ”Geometri” och ”Problemlösning” vilket är ett återkommande mönster under åren som provet genomförts.

Elevernas resultat är generellt sett högre på provet, ju högre grundskolebetyg de har. När provresultatet jämförs med elevernas grundskolebetyg ges också en indikation på vilka grundskolor som har en restriktiv eller en generös betygsättning.

Skolbiblioteksplan 2021 - 2024

Under perioden har fokus varit att nå ut med information om den nya biblioteksplanen till skolor och förskolor. Detta har gjorts genom uppdaterad information på förvaltningens intranät samt på Pedagog Stockholm. Skolbiblioteksplanen har även skickats ut till alla stadens rektorer samt skolbibliotekspersonal tillsammans med information om förvaltningens

möjlighet till stöd för skolornas skolbiblioteksutveckling. Ett utskick av skolbiblioteksplanen till förskolerektorer kommer att genomföras under våren.

Ny FoU-plan

En arbetsgrupp är tillsatt inom utbildningsförvaltningen för att ta fram en ny FoU-plan för perioden 2022 – 2025. Varje skolform, inklusive förskolan, kommer att inkluderas på olika sätt i att ge underlag till den nya FoU-planen.

Stadshusets hundraårsjubileum

Förvaltningen deltar i förberedelserna inför Stadshusets hundraårsjubileum 2023 med fokus på pedagogiskt stöd och skolbesök 2022 – 2023. Dialog pågår med stadsledningskontoret om att erbjuda klassbesök under 2023 och att kommunicera detta erbjudande till skolorna. Inriktningen är att erbjudandet gäller den årskull som går i årskurs 8 vid 2023 års början.

Aktuella verksamhetsförändringar

Läsåret 2019/2020 flyttades all verksamhet från Hjorthagens skola till Bobergsskolan, i Norra Djurgårdsstaden, och intaget stoppades detta läsår till Hjorthagens skola. Skolan har därefter bland annat använts som evakueringsskola för Hedvig Eleonora skola men efter renovering är skolan tillbaka i ordinarie lokaler.

Till följd av att fler skolplatser skulle behöva erbjudas till boende i Norra Djurgårdsstaden kommer förvaltningen att åter ta in en förskoleklass på Hjorthagens skola höstterminen 2021. Därefter kommer Hjorthagens skola att successivt byggas upp till en F-6-skola. Hjorthagens skola kommer inledningsvis att utgöra en gemensam ekonomisk enhet med Bobergsskolan och att ha samma rektor som Bobergsskolan.

Nämndmål:

1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

◆ Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Alla elever känner sig trygga i skolan. Skolan erbjuder en god lärmiljö där bemötande och stöd ger eleverna förutsättningar att fokusera på utbildning och arbetsuppgifter. Det finns tydliga och kända rutiner på skolan för hur man ska hantera olika situationer, exempelvis frånvaro och olika former av kränkningar. Medvetenheten om den fysiska miljöns betydelse för en trygg och kunskapsstödande arbetsmiljö är hög. Skolan har god samverkan med vårdnadshavare samt socialtjänst, polis och andra relevanta aktörer.

Grundskoleundersökningen

Den årliga grundskoleundersökningen har genomförts i början av året som en totalundersökning i årskurs 2, 5 och 8 och besvaras även av vårdnadshavare till elever i förskoleklass och årskurs 2. Inom grundsärskolan besvaras enkäten av elever i årskurs 7-9 och av vårdnadshavare i årskurs 1-6.

Inom grundskolan är det generellt sett små skillnader i resultatutfall jämfört med föregående år. Det är tydligt att resultaten gällande användandet av digitala verktyg och hjälpmedel har förbättrats de senaste åren. Digitaliseringen och dess användning har i synnerhet utvecklats under pandemin vilket speglar sig i resultaten. Det kan också noteras att andelen elever i åk 5 och 8 är mindre nöjda med de kulturerfvelser de får ta del av i skolan i jämförelse med förra året. Orsaken till detta är sannolikt pandemin som har medfört att möjligheten att ta del av kulturevenemang kraftigt har minskat under det senaste året. Liksom förra året är ett genomgående tema att eleverna i årskurs 2 är mest positiva medan eleverna i årskurs 8 är minst positiva.

En djupare analys av resultaten kommer att göras i tertialrapport 2.

Gymnasieskolans brukarundersökning

En stor del av undervisningen läsåret 2020/2021 har på grund av pandemin skett på distans vilket har ändrat förutsättningarna för hur årets respondenter har besvarat frågorna jämfört med tidigare årskullar. Förra årets brukarundersökning blev opåverkad av pandemin då den avslutades strax innan gymnasieskolorna övergick till fjärr- och distansundervisning. Årets årskurs 2-elever avslutade fjolåret med mycket distansundervisning och startade innevarande läsår på ett likartat sätt, eftersom skolorna då prioriterade att ta emot och bygga relationer till de nya eleverna i årskurs 1. Därefter har skolorna haft roterande schema för samtliga årskurser. Elever med särskilt stödbehov har fått det tillgodosett. Distansundervisningen har påverkat resultatets jämförbarhet med tidigare år. Det är svårt att säga i vilken grad, då skolor och huvudmän har löst situationen på olika sätt beroende av undervisningsuppdrag och skolornas nuläge. Typ av utbildning, teoretiska eller praktiska moment och aktuella perioder med arbetsplatsförlagt lärande (APL) är exempel på faktorer som har gett gymnasieskolorna olika förutsättningar.

Det finns resultat som sannolikt kan kopplas till distansundervisningen. I positiv riktning återfinns till exempel elevernas uppfattning om *arbetsron på lektionerna* där resultatet är 63 procent positiva svar. Det är en förbättring med 10 procentenheter jämfört med i fjol. *Användandet av digitala verktyg i undervisningen* ökade till 91 procent jämfört med 85 procent föregående år. När det gäller resultat på frågor som tar upp elevens uppfattning om *stämningen på skolan* och *arbetet mot mobbing* förskjuts svaren i positiv riktning. För de frågor som berör elevens vilja att *rekommendera skola, program* och att uttrycka *nöjdhet över sin skola* ökade de positiva svarsandelarna något. Årets svarsfrekvens ökade med två procentenheter till 84 procent.

Utvärdering sker bäst lokalt med kvalitativa ingångar och med elevernas delaktighet. På skolnivå kan relativt stora resultatkillnader uppvisas. Det är viktigt att analysera resultatkillnader som ett stöd för ett utvecklingsarbete. Resultaten från årets brukarenkät är särskilt intressanta då dessa är kopplade till situationen med distansundervisning.

En djupare analys av resultaten kommer att göras i tertialrapport 2.

Brukarenkät – språkintröduktion

För nyanlända elever på intröduktionsprogrammet språkintröduktion har distansundervisning genomförs i mindre omfattning. Språkintröduktionselever har prioriterats för närundervisning då de generellt bedöms ha större stödbehov. I år uppvisas en generell ökning av elevernas positiva svar på aggregerad huvudmannanivå, även om några få undantag uppvisas. På skolnivå är resultatet mer varierat och analyser av det egna resultatet är centralt för att ta fram egna utvecklingsområden. Positivt är att spridningen i olika skolors resultat har minskat i årets enkät, vilket skulle kunna tyda på en ökad jämlikhet mellan skolorna.

Våldsprevention

En stadsövergripande arbetsgrupp (socialförvaltning, utbildningsförvaltning och stadsdelsförvaltningar) har formerats för att driva arbetet kring Mentoror i våldsprevention (MVP) och Agera tillsammans (AT) i stadens skolor och stadsdelsförvaltningar. Arbetet med våldsprevention behöver knytas an till andra uppdrag staden har såsom genomförande av strategin för att barn, unga och unga vuxna inte ska dras in i kriminalitet, arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck och trygghetsskapande arbete. Under våren har fokus även legat på att planera för resurser och behov av grund- och vidareutbildningar gällande MVP och AT under 2021. En revidering har inletts av stadens elevenkät för att följa upp arbetet med MVP. Syftet med revideringen är att anpassa enkäten med ett tillgängligt språk och omfång, som är åldersanpassat för elever i årskurs 7. Ett antal skolor har under våren varit tvungna att ta en paus i arbetet med MVP och AT på grund av att elever haft studier på distans eller en ökad sjukfrånvaro bland personal. Antalet skolor som jobbar med MVP eller AT ökar succesivt och till hösten 2021 beräknas 30 skolor arbeta med programmen.

Handlingsplanen mot våldsbejakande extremism har reviderats. Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden fastställer handlingsplanen mot våldsbejakande extremism, bilaga 4.

Stadens kommunala skolor är sedan tidigare delaktiga i att genomföra de lokala handlingsplaner som stadsdelsnämnderna tar fram utifrån strategin för att barn, unga och unga vuxna inte ska dras in i kriminalitet. Förvaltningen har gjort en sammanställning av det övergripande arbetet utifrån denna strategi, detta redovisas i bilaga 5.

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

En process har påbörjats på förvaltningen för att ta fram en ny handlingsplan för arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck för perioden 2021 - 2025. Den nya handlingsplanen kommer att utgå från stadens nya program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. I den kommande handlingsplanen kommer nya områden och perspektiv att inkluderas, bland annat förskolans roll, arbetsgivarperspektivet och att inkludera normer och hederskontext i undervisningen kring sexualitet, samtycke och relationer. Kommunfullmäktige har dock ännu inte tagit beslut om programmet, vilket påverkar förvaltningens process att ta fram en handlingsplan riktad till stadens skolor.

I samverkan med socialförvaltningen och Origo, som är Stockholms läns resurscentrum i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck, har förvaltningen under våren genomfört en

kampanj riktad till både elever och skolpersonal för att uppmärksamma stadens och skolornas arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck. Kampanjen som riktade sig till elever på högstadiet och gymnasiet genomfördes i år via sociala medier där tvångs gifte, könsstympning och rätten att få forma sitt liv själv uppmärksammades samt att öka kännedomen bland eleverna om det stöd Origo kan ge. Till skolledare och personal inom elevhälsan skickades ett informationsbrev ut med riktlinjer och hur man ska agera vid misstanke om att elev är utsatt för hedersrelaterat våld och förtryck.

HBQ och normkritik

Förvaltningen har erbjudit stadens skolor stöd i form av medel och råd för att utveckla det normkritiska värdegrundsarbetet på grundskolorna. Hittills i år har totalt 46 grund- och grundsärskolor och 8 gymnasie- och gymnasiesärskolor beviljats medel och stöd för att utveckla arbetet med bland annat sex- och samlevnadsundervisning, HBQ-certifiering/diplomering, våldsprevention, rasism och normkritik. Förvaltningen räknar med att det kan komma in fler ansökningar under året.

Nämndmål:

1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

■ Uppfylls inte

Förväntat resultat

Eleverna får i förväg veta vilka mål de arbetar mot. Eleverna är med ökande ålder delaktiga i planeringen av hur undervisningen ska genomföras och vilka olika former för redovisning och bedömning som kommer att användas. Eleverna får genom detta en god kännedom om sin prestationsförmåga i förhållande till målen, vilket leder till att eleverna utvecklar en positiv attityd till lärande och ser sin egen ansträngning som betydelsefull. Arbetet för att eleverna ska förstå progressionen i lärandet synliggörs i lärandemiljön genom exempelvis kontinuerlig feedback från lärarna och andra bedömningsunderlag.

Resultaten från grundskoleundersökningen visar att det inte finns några större skillnader gällande elevernas upplevelse av inflytande över utbildningen i förhållande till föregående år. Andelen positiva är som högst i årskurs 2 och lägst i årskurs 8.

Gymnasieskolans brukarundersökning visar på en försämring av elevernas upplevelse av inflytande, vilket sannolikt kan kopplas till den utmaning som distansundervisning har inneburit.

En djupare analys av resultaten kommer att göras i tertialrapport 2.

Råd för representanter för elevorganisationer

I budget 2021 fick utbildningsnämnden i uppdrag att inrätta ett råd för representanter för elevorganisationer. Ett första möte planeras under våren för att samla ett urval elevrådsrepresentanter som träffar skolborgarrådet och elevrådsorganisationer på nationell nivå.

Kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens indikatorer och aktiviteter kopplade till KF:s mål för verksamhetsområdet 1.3

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
  Andel elever i årskurs 6 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen				76,1 %		84 %	78 %	2021
  Andel elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen				79,8 %		82 %	81 %	2021
  Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i matematik i årskurs 3				*		95 %	94 %	2021
  Andel elever som nått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3				*		94 %	94 %	2021
  Andel elever som är behöriga till nationella program, exklusive nyinvandrade och elever med okänd bakgrund				91,7 %		94 %	94 %	2021
  Andel gymnasieelever som slutfört utbildningen inom tre år med examen				**		79 %	79 %	2021

* Nationella prov genomfördes inte för åk 3 under 2020.

** Skolverket redovisade 2020 inte resultat totalt för nationella program.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska arbeta för att öka lärarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, så som förberedelse och efterbearbetning kopplad till undervisning	2020-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska fokusera på kunskapsresultaten i särskilt utsatta områden	2020-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska förbereda arbetet med Stadshusets hundraårsjubileum 2023 där utbildningsnämnden 2022 - 2023 särskilt ska fokusera på valet och kommunal demokrati, inklusive att elever i årskurs 9 ska besöka stadshuset	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomföra en översyn av sex- och samlevnadsundervisningen i stadens skolor i syfte att säkerställa kvaliteten och likvärdighet	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska genomföra ett pilotprojekt med senare start av skoldagen inom gymnasiet	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en rutin för rapportering och hantering av rasistiska och antisemitiska händelser	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna stärka uppföljningen av underlagen till förskolerapporten för att säkerställa och utveckla det systematiska kvalitetsarbetet	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda förutsättningarna för att kunna genomföra ett pilotprojekt för screening för läs- och skrivsvårigheter i förskolan	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utreda hur språkutvecklingen sker i förskolan, och vilka åtgärder som kan öka förutsättningarna för språkutvecklingen	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna verka för en ökad likställighet gällande bedömningsgrunderna till barn i behov av särskilt stöd i förskolan samt till avsteg från vistelsetiden för barn till föräldralediga	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska implementera den nya modellen för särskilt stöd och särskilda undervisningsgrupper	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska inrätta ett råd för representanter för elevorganisationer	2021-01-01	2021-12-31	

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska säkerställa en väg in till stadens elevhälsa, t.ex. via stadens kontaktcenter, oavsett vilken kommunal skola eleven går på	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska säkerställa implementering av strategi för elever med särbegåvning och följa upp behovet av kunskaphöjning för skolans personal	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska särskilt informera om elevhälsan och hur man får kontakt med den och andra instanser	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska särskilt informera om sex- och samlevnad med fokus på samtycke i stadens skolor	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen vidareutveckla stadens gymnasieprognos	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna och i samverkan med arbetsmarknadsnämnden genomföra en satsning på vidareutbildning i svenska språket för stadens förskolepersonal vid behov	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna öka andelen inskrivna barn i förskolor i områden där inskrivningsgraden är låg, med fokus på områden som är mindre socioekonomiskt gynnsamma	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska under året genomföra en utbildning i ledarskap och konflikthantering för lärare	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda ett system för att centralt samordna modersmålsundervisning för att säkerställa kvalitativ undervisning och frigöra tid för rektorerna	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda förutsättningarna för samt konsekvenserna av att höja åldern för syskonförtur	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda införandet av ett utvecklingsprogram för skolor som har låg målpuppfyllelse	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten att utöka undervisningstiden, inom ramen för gällande läsår och läraravtal	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utreda möjligheten för lärare att utbilda sig till modersmåls lärare på betald arbetstid i de språk där det råder brist på modersmåls lärare	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska utveckla samverkan med Region Stockholm i syfte att säkerställa snabba insatser för barn med psykisk ohälsa	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska öka stödet till skollära för att frigöra tid för det pedagogiska ledarskapet	2020-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Alla elever utvecklas och når målen för sin utbildning

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
 Andel elever som dagligen deltar i en styrd rörelseaktivitet						80 %		2021
  Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 har uppnått grundläggande taluppfattning inom matematik						90 %		2021
  Andel elever som vid höstterminsslut i åk 1 kan läsa bekanta meningar i korta, elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerande sätt						90 %		2021
  Andel elever i åk 5 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	60 %	58 %	63 %	65 %		76 %		2021

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
* ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 6				*		*		2021
* ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 6				*		*		2021
■ ♀ Andel elever i åk 8 nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	40 %	41 %	39 %	46 %		55 %		2021
* ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i matematik i åk 9				*		*		2021
* ♀ Andel elever som uppnått kravnivån på det nationella provet i svenska/svenska som andraspråk i åk 9				*		*		2021
● ♀ Andel elever, av samtliga elever i åk 9, som är behöriga till nationella program				88 %		89 %		2021
● ♀ Meritvärde i årskurs 9				249 Poäng		251 Poäng		2021
● Andel legitimerade lärare i grundskolan				76,1 %		80 %		2021
● ♀ Andel gymnasieelever med examensbevis, oavsett studielängd				87 %		90 %		2021
● ♀ Andel gymnasieelever med minst betyg E i samtliga kurser i examensbevisen				80 %		80 %		2021
■ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag är nöjd med de kulturupplevelser som jag får ta del av i skolan (t.ex. författarbesök, teater, konserter och museibesök).	42 %			46 %		55 %		2021
● ♀ Andel gymnasieelever som slutfört utbildning inom nationella program inom tre år med gymnasieexamen						79 %		2021
● Andel legitimerade lärare i gymnasieskolan				87,7 %		92 %		2021

* Nationella prov genomförs inte under 2021 för åk 6 och 9, och genomfördes inte heller under 2020.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Fortsätta arbetet med att identifiera brister i tillgängligheten i skolplattformen och digitala läromedel i undervisningen för elever, skolpersonal och vårdnadshavare med nedsatt funktionsförmåga avseende rörelse och orientering (syn, hörsel, kognition), bland annat vid upphandlingar.	2019-01-01	2021-12-31	
▶ Säkerställa att läromedel är anpassade för elever med särskilda behov och att lämplig teknik finns tillgänglig för elever som är i behov av detta	2019-01-01	2021-12-31	

Nämndmål: 1.3.2 Alla elever har en trygg och god lärmiljö

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/pojkar	Utfall kvinnor/flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
◆ ♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Mitt barn känner sig tryggt i skolan	86 %	85 %	88 %	84 %		90 %		2021

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
♦ ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna.	70 %	69 %	71 %	70 %		75 %		2021
♦ ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	85 %	84 %	86 %	84 %		90 %		2021
■ ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	57 %	58 %	56 %	53 %		85 %		2021
♦ ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	79 %	82 %	78 %	76 %		90 %		2021
♦ ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna	48 %	53 %	44 %	46 %		56 %		2021
♦ ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	77 %	84 %	72 %	78 %		87 %		2021
● ♀ Andel elever i grundskolan årskurs 7-9 nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan				81 %		82 %		2021
● ♀ Total frånvaro i grundskolan				7,1 %		5 %		2021
— ♀ Andel elever i gymnasieskolan nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan				Elevundersökningen genomförs inte i gymnasieskolan 2021		78 %	84 %	2021
● ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Det är arbetsro på mina lektioner	63 %	74 %	65 %	53 %		62 %		2021
● ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag känner mig trygg i skolan	90 %	91 %	88 %	89 %		90 %		2021
● ♀ Total frånvaro i gymnasieskolan				11 %		13 %		2021

Nämndmål: 1.3.3 Alla elever har inflytande över, förståelse för och tar ansvar för sitt eget lärande utifrån sina förutsättningar

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
■ ♀ Andel elever åk 2 nöjda med - Jag får vara med och bestämma om de aktiviteter vi har på mitt fritidshem	61 %	60 %	64 %			80 %		2021
♦ ♀ Andel elever åk 5 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	70 %	71 %	69 %	68 %		85 %		2021
■ ♀ Andel elever åk 8 nöjda med - Jag vet vad jag behöver kunna för att nå målen/kunskapskraven	48 %	54 %	43 %	47 %		70 %		2021
■ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare informerar om vad som krävs för att uppnå de olika betygen	50 %	57 %	44 %	51 %		65 %		2021
■ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Hur deras lärare under kursens gång informerar om hur man ligger till	43 %	49 %	39 %	46 %		60 %		2021
■ ♀ Andel gymnasieelever nöjda med - Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna	32 %	36 %	29 %	34 %		50 %		2021

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
 ♀ Andel vårdnadshavare F-klass nöjda med - Jag och mitt barn vet vad mitt barn behöver för att lära och utvecklas	72 %	77 %	73 %	76 %		80 %		2021
 ♀ Andel vårdnadshavare åk 2 nöjda med - Jag vet vad mitt barn behöver kunna för att nå målen	69 %	69 %	70 %	71 %		83 %		2021

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

 Uppfylls helt

Målet bedöms uppfyllas och bedömningen grundar sig på det omfattande samarbete som pågår mellan socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och utbildningsförvaltningen i syfte att fler elever ska genomföra sin skolgång och nå målen för sin utbildning.

En planering pågår tillsammans med socialförvaltningen för att sprida stödmaterialet för samverkan mellan skolan och socialtjänsten - samt öka kunskap om varandras roller och ansvar - till socialtjänsten, till de kommunala samt fristående grund- och gymnasieskolorna.

Samverkan sker i syfte att utveckla dialogen med Region Stockholm angående en likvärdig och välfungerande BUS-samverkan (barn och ungdomar i behov av särskilt stöd) i staden. En utgångspunkt är förslag från samhandlingsrapporten som socialförvaltningen tog fram 2020. Vikten av att ta hänsyn till särskilt utsatta målgrupper betonas, till exempel barn och unga som beviljas insatser genom LSS och har en kompletterande psykiatrisk diagnos, samt barn med omfattande skolfrånvaro.

Ett material tagits fram för att öka stödet till skolorna i utredningsprocessen kring elever med upprepad eller längre frånvaro, att tidigt upptäcka frånvaro, höra elevens röst och hitta orsakerna till elevens frånvaro.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden och utbildningsnämnden ska tillsammans tydliggöra ansvaret och uppföljningsansvaret för samarbetet mellan skola socialtjänst, utveckla kunskap om varandras roller och ansvar, samt säkerställa att riktlinjerna implementeras	2021-01-01	2021-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbetet med socialnämnden och utbildningsnämnden fullt ut implementera SAMS-modellen för att verka för en obruten skolgång för placerade barn	2021-01-01	2021-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med utbildningsnämnden och socialnämnden implementera modellen för skolsociala team i hela staden och utöka socialtjänstens närvaro i skolan	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden, stadsdelsnämnderna och socialnämnden ska utveckla samverkan kring barn som riskerar att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller könsstympning	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Elever i behov får ett samlat stöd genom samverkan mellan samhällsaktörer

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen verkar för att stadens skolor samverkar med vårdnadshavare, socialtjänst, hälso- och sjukvård, polis och andra aktörer för att tidigt identifiera och ge barn och elever i behov av stöd rätt insatser. Åtgärder prioriteras för att uppnå ökad trygghet, studiero och skolnärvaro. Samverkan sker utifrån det hälsofrämjande, förebyggande och åtgärdande arbetet i syfte att fler elever når målen för utbildningen. I egenskap av hemkommun säkerställer förvaltningen att samverkan sker för elever med upprepad och längre frånvaro i skolor med annan huvudman.

I Stockholms stads budget för 2021 finns ett flertal uppdrag där utbildningsnämnden tillsammans med socialnämnden och stadsdelsnämnderna ska verka för att barn och unga får det stöd de behöver och i samarbete med hemmen främja barns och ungas utveckling. Prioriterat i detta är att ständigt verka för att utveckla och förbättra samverkan mellan socialtjänsten och skolan i allt arbete som rör barn och unga.

Arbetet med de gemensamma uppdragen förutsätter en välfungerande samverkan på flera nivåer mellan berörda parter. Sedan ett par år tillbaka träffas representanter på olika nivåer från utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen regelbundet i syfte att hålla ett strategiskt och långsiktigt helhetsgrepp över de gemensamma uppdragen. Dessa möten bidrar till att utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen tillsammans kan hitta goda förutsättningar för utförandet av de gemensamma uppdragen. Den övergripande och fördjupade samverkan syftar till att alla barn och unga i staden ska utvecklas och nå målen med sin utbildning. Att klara skolgången är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn för en framtida god hälsa och utveckling för barn och unga, i synnerhet för barn som far illa eller riskerar att fara illa. Det finns också uppdrag som inkluderar samverkan med idrottsnämnden och kultur- nämnden samt polisen. Många skolor i staden har ett upparbetat samarbete med framförallt polis och brandkår för att eleverna ska få förståelse för dessa verksamheter samt bygga förtroende för dem. Under pandemin, och utifrån rekommendationerna under denna har flera skolor pausat detta. Skolorna på Järva har i viss mån fortsatt genomfört vissa samarbeten, bland annat har en del förskoleklasser haft organiserade besök på brandstationen. Även inom ramen för det våldspreventiva arbetet, genom MVP, har viss samverkan skett med polisen.

Spridning av information till vårdnadshavare i förebyggande syfte sker via skolan. I detta samarbetar utbildningsförvaltningen med socialförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna och polisen. Denna kommunikation syftar till att stötta vårdnadshavare att motverka problem hos unga med exempelvis alkohol, tobak och narkotika.

Ett gemensamt arbete pågår mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen för att se över användning av och innehållet i de nu gällande riktlinjerna för samverkan. För att sprida stödmaterialet för samverkan mellan skolan och socialtjänsten samt öka kunskap om varandras roller och ansvar, till socialtjänsten, till de kommunala samt fristående grund- och gymnasieskolorna pågår en planering tillsammans med socialförvaltningen.

Samverkan sker också i syfte att utveckla dialogen med Region Stockholm angående en likvärdig och välfungerande BUS-samverkan (barn och ungdomar i behov av särskilt stöd) i staden. Det finns en pågående dialog kring uppdraget, en utgångspunkt är de förslag som framkom i samhandlingsrapporten som togs fram av socialförvaltningen 2020. I samtalen betonas vikten av att ta hänsyn till särskilt utsatta målgrupper, till exempel barn och unga som beviljas insatser genom LSS och har en kompletterande psykiatrisk diagnos, samt barn med omfattande skolfrånvaro. I syfte att bidra till att skapa en likvärdighet i samverkan mellan BUP, barn- och ungdomspsykiatri, och skola i staden har förvaltningen lokala samarbeten och regelbunden kontakt med BUP i de olika stadsdelsnämndsområdena.

Inom ramen för det främjande och förebyggande arbetet pågår en mängd olika satsningar i samverkan med stadsdelsförvaltningar och socialförvaltningen, bland annat utbildningar kring orosanmälan, MVP, Agera tillsammans med mera. Detta redovisas under nämndmålet *Alla elever har en trygg och god lärmiljö*.

SAMS-modellen för en obruten skolgång för placerade barn

Utbildningsförvaltningens arbete med SAMS, tillsammans med socialförvaltningen och fem stadsdelsförvaltningar, pågår enligt plan sedan start i mars 2020. Anslutna stadsdelsförvaltningar anmäler placeringsärenden som innebär ett skolbyte till en funktionsbrevlåda på utbildningsförvaltningen. Ärendena avser barn och ungdomar som placeras i familjehem, jourhem, på HVB eller avslutar en placering på SiS-institution. Via funktionsbrevlådan förmedlas informationen till ansvarig enhet inom utbildningsförvaltningen. Under perioden 9 mars 2020 till 28 februari 2021 kom det 51 placeringsärenden till funktionsbrevlådan.

I januari 2021 anslöts stadsdelsförvaltningarna Hägersten-Älvsjö och Skarpnäck i arbetet och under april tillkom även Hässelby-Vällingby, Bromma och Östermalm. Innan sommaren ska resterande tre stadsdelsförvaltningar ha omfattats.

Skolsociala team och Samverkan för ökad skolnärvaro

Arbetet fortgår enligt plan i syfte att ständigt utveckla och förädla arbetet med skolsociala team (SST) och även sprida denna modell till samtliga stadsdelsnämndsområden. Implementering av den gemensamma arbetsmodellen har påbörjats.

Under perioden har skolsociala team presenterats under ett seminarium på konferensen Råd för framtiden som arrangerades av Brottsförebyggande rådet, Brå. En digital träff för de i staden som arbetar relaterat till skolsociala team har genomförts med fokus på erfarenhetsutbyte. Träffen var en del av implementeringen av den gemensamma arbetsmodellen.

Omvärldsbevakning av frågor kring samverkan mellan skola och socialtjänst kopplat till skolfrånvaro har skett och spridits till stadsdelsförvaltningarna.

I februari 2020 startade projektet *Samverkan för ökad skolnärvaro* som delfinansieras av Europeiska socialfonden. Detta projekt utgör en förstärkning av de redan etablerade skolsociala teamen i sju stadsdelsnämndsområden. Projektet fokuserar på att utveckla förstärkta insatser till elever i årskurs 8 och 9 med mindre än 20 procent frånvaro, för tidiga insatser.

Utvärdering har genomförts via digitala workshops, en för varje stadsdelsförvaltning som deltar i projektet. Workshopparna har syftat till att kartlägga hur processen kring eleven ser ut och hur samverkan fungerar. Resultaten har sammanställts i en nulägesanalys och är underlag för att bedöma likställighet samt identifiera de utmaningar som projektet står inför. Utvärderingen visar att projektets vilja att integreras med tidigare upparbetade strukturer underlättar en framtida implementering av arbetssätt och metoder samtidigt som förutsättningarna att testa nya metoder och arbetssätt försvåras. Resultatet används i det fortsatta arbetet.

Skolpliktsbevakning och frånvaroärenden

En central skolpliktsbevakning har genomförts varje månad, som redovisar statistik över skolpliktiga elever i Stockholm som inte har en registrerad skolplacering i barn- och elevregistret. Resultatet redovisas för grundskoleavdelningen som stöd i det systematiska kvalitetsarbetet och för att följa upp att alla elever får sin rätt till utbildning tillgodosedd och fullgör skolplikten.

Antalet registrerade oplacerade elever har minskat under perioden 1 januari till den 8 april 2021. I april är det 948 elever som inte har en registrerad skolplacering, att jämföra med januari 2021 då det var 1 470 oplacerade elever. Jämfört med samma period föregående år, 1 480 i januari och 935 i april kan ingen skillnad urskiljas. Många folkbokförda elever utan registrerad skolplacering befinner sig utomlands. Utredningen kring varför eleven saknar en registrerad skolplacering kan därför resultera i ett beslut om att skolplikten upphör på grund av varaktig vistelse utomlands. Andra åtgärder kan vara att förvaltningen underrättar Skatteverket om förmodad felaktig folkbokföring varpå de sedan gör en bosättningsutredning. Elever utan registrerad skolplacering kan också ha en skolplacering på en fristående skola som inte har meddelat kommunen om detta.

Som ytterligare stöd i det systematiska kvalitetsarbetet genomfördes en kvalitativ skolpliktsbevakning i mars 2021 med urval av skolor som haft elever som varit oplacerade sedan läsårsstart 2020. Detta underlag kommuniceras med skolorna som får en nulägesbild av skolans skolpliktsbevakningsarbete att arbeta vidare med och utifrån behov ta stöd av central förvaltning.

Upprepad och längre frånvaro

I enlighet med förslag för fortsatt arbete i förvaltningens rapport ”Samverkan kring elever med upprepade eller längre frånvaro” från 2020 har ett stödmaterial tagits fram för att öka stödet till skolorna kring utredningar av bakomliggande orsaker till frånvaro. Stödmaterialiet som tagits fram heter *Hör mig nu!* och innehåller intervjufrågor till stöd för skolorna att använda i dialogen med elev och vårdnadshavare. Syftet är att stödja skolorna i utredningsprocessen kring elever med upprepade eller längre frånvaro, att tidigt upptäcka frånvaro, höra elevens röst och hitta orsakerna till elevens frånvaro. Stödmaterialiet har gjorts tillgängligt via intranätet och genom workshops på samtliga kommunala grundskolor.

Ett nytt digitalt system har införts för handläggning av ärenden kring elevers upprepade eller längre frånvaro. I ett första steg infördes systemet under 2020 för elever i grundskolor med annan huvudman. Fram till april 2021 har 73 fristående skolor fått behörighet i systemet.

Under 2021 har systemet införts i de kommunala grundskolorna. Systemet förväntas underlätta för skolorna att anmäla upprepad och längre frånvaro till huvudmannen respektive hemkommunen, samt ge en bättre överblick över samtliga frånvaroärenden. Systemet förväntas också underlätta uppföljningen och innebär en säkrare hantering av personuppgifter än den tidigare mailhanteringen. Antalet anmälda ärenden till den kommunala huvudmannen läsåret 2020/2021 är hittills cirka 2 800. Denna nivå är något högre än förra året.

För elever med annan huvudman noteras en ökning av anmälda ärenden jämfört med samma period 2020. I april fanns 456 pågående ärenden jämfört med 288 ärenden 2020. Förvaltningen bedömer att en orsak till ökningen kan vara att det utvecklade systemstödet har gjort det enklare för skolorna att anmäla när en elev har längre eller upprepad frånvaro. Andra orsaker kan vara de informationsinsatser som har genomförts kring skyldighet att anmäla frånvaro, samt pandemin som har lett till fler fall av upprepad eller längre frånvaro.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå målet. Så långt det nu är möjligt att bedöma kommer aktiviteterna att genomföras.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Samverkan mellan näringsliv, universitet, skola, vuxen- och arbetsmarknadsutbildning är viktigt för att säkerställa en väl fungerande och långsiktig kompetensförsörjning och att möta utmaningen är ett gemensamt åtagande för många aktörer.

Grundskolorna ska erbjuda alternativa arbetslivsorienterande insatser istället för prao som ställs in på grund av pandemin. Förvaltningen samverkar med arbetsmarknadsförvaltningen för att utveckla arbetslivets närvaro i skolan.

Stadens kommunala gymnasieskolor verkar på en stor gymnasiemarknad och den rådande modellen innebär att antalet utbildningsplatser på de olika gymnasieprogrammen anpassas efter elevernas önskemål så långt det är möjligt. Idag sjunker antalet sökande till länets gymnasiala yrkesprogram, trots att företagen efterfrågar arbetskraft. Det krävs ett mycket aktivt och kreativt samarbete mellan gymnasieutbildningarna och branscherna.

Staden har beviljat extra medel till Ung Företagsamhet (UF) och förvaltningen har påbörjat en dialog kring vilka insatser som är lämpliga för grundskolan och gymnasieskolan.

Förvaltningen har påbörjat ett arbete för att ingå i en samlad servicekedja inom staden för privata etableringar av verksamhet eller tillhandahållande av samhällsfastigheter. En så kallad etableringslots inrättas under våren.

En god dialog med upphandlade leverantörer är en viktig del i arbetet för ett gott näringslivsklimat. Förvaltningen har genomfört en större avtalsuppföljning av ramavtalet för inhyrning av personal till den pedagogiska verksamheten. Uppföljningen har omfattat ekonomisk analys, kvalitativ uppföljning och beställarnas systemutnyttjande i Agresso. Resultatet har kommunicerats i dialog med antagna leverantörer inom ramen för avtalets årliga uppföljning.

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden ska samverka med kommunstyrelsen i arbetet med att inrätta en etableringslots för att stödja och möjliggöra för fler externa aktörer och erbjuda en väg in för de som vill bygga eller utföra verksamhet inom pedagogiska området.	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Nämndens verksamhet ger förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stockholms skolor har tillräckligt med platser och god kvalitet för att ge förutsättningar för ett gott företags- och näringslivsklimat. Alla elever har under sin skolgång kontakt med högskolor, branscher, näringsliv och andra aktörer. Eleverna ska därigenom ges möjlighet till kunskap, inspiration och underlag inför framtida studier och yrkesval.

Utbildningsförvaltningen bidrar till att stärka Stockholm som en världsledande kunskapsregion genom att utveckla samverkan med lärosäten, myndigheter och andra externa aktörer. Myndighetsutövning och kommunikation gentemot enskilda skolhuvudmän kännetecknas av rättssäkerhet, effektivitet och tydlighet. Förvaltningen framstår som en attraktiv affärspartner för leverantörer av upphandlade varor och tjänster.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2. Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås genom de insatser om bedrivs när det gäller såväl långsiktig skollokalplanering som att utnyttja befintliga lokaler effektivt.

Nämndmål:

Elever och medarbetare har tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva skollokaler

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Förvaltningen samverkar med övriga förvaltningar inom staden och kommer in tidigt i planeringsprocesserna. Förvaltningen tar fram tydliga och välutvecklade behovsanalyser och föreslår kostnadseffektiva lokallösningar. Ny-, om- och tillbyggnad sker utifrån utbildningsnämndens funktionsprogram samt utifrån stadens miljömål. Lokalerna är flexibla samt kostnads- och yteffektiva. Befintliga lokaler förvaltas kostnadseffektivt.

Planering och skolutbyggnad

Utbildningsförvaltningens lokalplanering redovisas i lokalförsörjningsplanen som förelagts nämnden under april månad. Den omfattar en planeringsperiod på tre år, samt en översikt fram till år 2041.

Utbildningsförvaltningen ska i samarbete med kommunstyrelsen förbättra redovisningen av tillkommande elevplatser. Ett syfte är att tydliggöra sambandet mellan prognos och planerade nya elevplatser. I grundskoleplaneringen ligger utmaningen i att synliggöra skolbehov i nya

områden där bostadsbyggnadsplanerna ännu inte finns med i stadens tioåriga befolknings- och elevantalsprognos, men där detaljplanearbete pågår eller kommer att påbörjas.

Utbildningsförvaltningen har lämnat över önskemål till stadsledningskontoret om en utveckling av de elevprognoser som årligen beställs med uppgifter om ungdomar i gymnasieålder. Den återkoppling utbildningsförvaltningen har fått är positiv och stadsledningskontoret kommer under året att leda arbetet med prognosutvecklingen. Utbildningsförvaltningen deltar i en referensgrupp. Förvaltningen ser behov av uppgifter om förväntat totalbehov av gymnasieplatser oavsett elevens hemkommun. Dessutom finns behov av en prognos över fördelningen mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram samt antal obehöriga elever. En utmaning i gymnasieplaneringen är att bedöma behovet utifrån stadens ambition att utbyggnaden av gymnasieskolor i Stockholmsregionen ska vara mer jämnt fördelad över länets kommuner. Arbetet inom gemensam gymnasierregion samordnas av Storsthlm.

Ekonomiskt hållbar skolutbyggnad

En översyn av projektprocessen för skolbyggnadsprojekt har genomförts av förvaltningen under 2020 och implementeras under 2021. Implementeringen är avgörande för uppdraget att i samarbete med SISAB stärka den ekonomiska styrningen tidigt i processen och säkerställa en effektivisering av hyreskostnaderna. Utöver implementeringen av den nya projektprocessen har ett arbete påbörjats för att förbättra processen i de tidiga skedena av projekten. Förvaltningen deltar även i stadsledningskontorets arbete med att se över processer för att säkerställa kostnadseffektivitet. Arbetet ingår som en del av översynen av samverkansavtalet mellan staden och SISAB.

Projekt med kostnadsökning

För projekt där investeringskostnaden eller hyresnivån ökar i sådan omfattning att nämndens befogenheter överskrids, så föreläggs nämnden ett nytt ärende för eventuell begäran om nytt medgivande från kommunstyrelsens ekonomiutskott. I de fall ekonomiutskottet beslutar att kostnaden inte alls får öka förutsätts ny prövning även vid mindre avvikelser. Inget sådant ärende har förelagts nämnden under tertial 1, men ärenden förbereds för *Midsommarkransens grundskola/Brandstegen* där kostnader huvudsakligen ökat på grund av stora förseningar, samt *Evakueringsskolan västerort* respektive *Adolfsbergsskolan* där markkostnaderna ökat.

Nedan redovisas *Eiraskolans kök och matsalsprojekt* där projektet genomförts, men saknar medgivande från ekonomiutskott. Hanteringen har varit bristande och kommunstyrelsen informeras genom denna tertialrapport.

Projekt med kostnadsökning jämfört med genomförandebeslut i nämnd om 5 - 30 mnkr redovisas nedan.

Eiraskolans kök och matsalsprojekt. Genomförandebeslut togs i utbildningsnämnden den 23 augusti 2018 med bedömd hyresgenererande projektkostnad på 43,5 mnkr. Utbildningsnämndens beslut var bristande då utbildningsförvaltningens förslag saknade begäran om medgivande från kommunstyrelsens ekonomiutskott. Produktionen drabbades tidigt av problem till följd av oförutsedda arbeten samt brister i handlingar. Prognostiserad

hyresgenererande projektkostnad uppgick den 22 januari 2021 till 59,8 mnkr. Främst beror de ökade kostnaderna på att kalkylen baserats på ofullständiga handlingar som gett upphov till efterbeställningar i entreprenaden, vilka inte var konkurrensutsatta. Även ökade utgifter för projekt- och byggledning har uppstått.

Lillholmsskolans utbyggnad, Östra Reals verksamhetsanpassningar i samband med underhåll samt Klastorpsskolans köksprojekt är tre projekt med en prognostiserad ökning av kostnader överstigande 5 mnkr. I dessa projekt finns frågor om kostnadsfördelning mellan utbildningsnämnden och SISAB och eventuella besparingar vilket gör att nivån av ökningen jämfört med nämndbeslut inte är känd ännu. Förvaltningen återkommer i tertiärappart 2.

Skolgårdar

Möjligheterna att öka andelen grönyta förutsätter i många fall en utökad skolgård. Behovet av tillräcklig skolgårdsyta är också en högt prioriterad fråga för förvaltningen i samband med detaljplaneprocesser och i markanvisning för nya skolor. Ett samarbete med miljöförvaltningen har initierats med syfte att i tidigare skede få svar på om anvisad skoltomt är lämplig och tillräcklig.

Funktionsprogram för skollokaler

Ett arbete har påbörjats för att utvärdera de nybyggda skolor som har beställts enligt nämndens funktionsprogram för skollokaler. Planerade gåturer har dock förskjutits i tid på grund av pandemin.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Beställa åtgärder för att tillgängliggöra skolornas publika lokaler.	2019-01-01	2021-12-31	
 Säkerställ skolornas inklusive skolgårdarnas tillgänglighet och användbarhet för elever, skolpersonal, vårdnadshavare och andra besökare med olika funktionsnedsättningar, i samband med ny-, om- och tillbyggnad.	2019-01-01	2021-12-31	
 Tillgängliggöra information om vilka skolor i egen regi som är tillgänglighetsanpassade.	2018-12-31	2021-12-31	
 Uppmärksamma tillgänglighetsaspekter när verksamheten genomför förändringar i lokaler eller omorganiserar	2019-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3. Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Uppfylls helt

Under pandemin har många möten och utbildningar hållits via digitala kanaler vilket minskat de resor personalen har gjort.

Under första tertiet har inga nya upphandlingar slutförts, i alla pågående upphandlingar har krav på miljövänliga transporter ställts där det är relevant.

Nämndmål:

Utbildningsnämnden bidrar till effektiva och hållbara transporter

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsnämndens verksamheter planeras och placeras så att behovet av resor och transporter minskar. Resor genomförs på det minst miljöpåverkande sättet. Nämndens tjänstefordon drivs av förnybara bränslen som gas eller el. I upphandlingar ställs miljökrav i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Förvaltningens resepolicy ska förnyas i enlighet med stadens miljöprogram och stadens mål om fossilbränslefri organisation 2030	2021-01-01	2022-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att antal bokade timmar i skolidrottslokaler utanför skoltid har minskat beroende på pandemin och att årsmålet för indikatorn därför inte kommer att uppnås. Utbildningsförvaltningen kan inte påverka bokningssituationen.

Förvaltningen ska medverka i uppdraget att utreda ansvarsfördelningen inom staden för att tillgängliggöra skolidrottshallar och skollokaler för föreningslivet efter skoltid. Idrottsförvaltningen har fått i uppdrag att starta arbetet, vilket bedöms ske under tertial 2.

Kulturskolan vill öka sin verksamhet i skolornas lokaler i syfte att göra kulturskolans verksamhet mer tillgänglig för barn och unga. Förvaltningen kommer tillsammans med kulturförvaltningen även att pröva kulturinslag på skolgårdarna, i syfte att tillgängliggöra kultur för elever och att öka allmänhetens användande av skolgårdar efter skoltid.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
◆ Antal bokade timmar i skolidrotts-hallar utanför skoltid				71 076		96 000	96 000	2021

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Idrottsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden, social-nämnden och utbildningsnämnden ta fram en handlingsplan för bättre hälsa genom fysisk aktivitet	2021-01-01	2021-03-31	Klar, se under mål 1.3.1.

Nämndmål:

Skollokalerna är tillgängliga för föreningsliv och andra aktörer utanför skoltid

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Antalet skolgårdsytor och skol- och idrottslokaler som är tillgängliga för föreningsliv och fysisk aktivitet ökar. Samverkan med kulturförvaltningen möjliggör gemensamt nyttjande av lokaler.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Utbildningsförvaltningen bedömer att nämnden kommer att uppnå målet, efter insatser för att säkra målnyttjelsen när det gäller klimatpåverkan och klimatanpassning.

Inom naturskoleverksamheten läggs ett tydligare fokus på de globala hållbarhetsmålen i såväl undervisningen som i kompetensutvecklingen. Arbetet pågår med att ytterligare utveckla naturskolan.

Medvetenheten om och efterfrågan på återbruk ökar tydligt inom förvaltningen och arbetet utvecklas. Erbjudanden att överta möbler och annan utrustning kommer också regelbundet från andra förvaltningar och bolag.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				65 %		80 %	80 %	2021
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				41,99		60 %	60 %	2021
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				2,3 kg CO ₂ /per kg livsmedel		1,8 kg CO ₂ /kg livsmedel	1,8 kg CO ₂ /kg livsmedel	2021

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, socialnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, trafiknämnden, äldrenämnden, stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter i Stockholm AB, SISAB samt Stockholm Vatten och Avfall AB implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Utbildningsnämndens verksamheter bidrar till en hållbar livsmiljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter genomsyras av ett hållbarhetsarbete i enlighet med stadens miljöprogram. Miljö- och klimatpåverkan från konsumtion, energiförbrukning, avfall och kemikaliehantering minskar genom ett målmedvetet arbete. Lärande för hållbar utveckling bidrar till att ge elever goda kunskaper i miljö- och klimatfrågor.

Lärande för hållbar utveckling

Eggeby Gårds Naturskola har flyttats organisatoriskt till Mediateket, som ansvarar för verksamhetens uppdrag, ekonomi och personal. Det innebär att förvaltningen nu har en samlad organisation för all naturskoleverksamhet. Ett arbete har påbörjats för att integrera uppdragets administration och rutiner samt information till skolorna i Mediatekets övriga organisation. Arbete pågår också med att ytterligare utveckla naturskolan, bland annat genom att öppna en ny naturskola under året.

Inom naturskoleverksamheten läggs ett tydligare fokus på de globala hållbarhetsmålen i såväl undervisningen som i kompetensutvecklingen, där en lärarfortbildning kommer att ha temat Biologisk mångfald. Ett samarbete har knutits med miljöförvaltningen kring Klimatvandringar som en kompetensutvecklingsinsats för lärare.

Klimatpåverkan och klimatanpassning

Uppföljning av skollagens krav på näringsriktiga måltider samt uppföljning av miljömål och avtalstrohet har genomförts. Utfallet visar att verksamheterna behöver öka sin måluppfyllelse främst avseende de ekologiska målen samt klimatmålen för koldioxidekvivalenter. Förvaltningens bedömning är att årsmålen för indikatorerna, sammantagna, inte kommer att uppnås under 2021, trots att flera av enheterna uppnår målen. En analys samt insatser för att öka måluppfyllelse kommer att genomföras.

Förvaltningen medverkar i projektet Klimatsmart mat och matsvinn som leds av miljöförvaltningen. Projektet syftar till att skapa gemensamma mål i staden och erfarenhetsutbyte kring klimatfrågor och måltider. Skolorna mäter regelbundet sitt matsvinn i syfte att minska svinnet.

I stadens budget för 2021 gavs bland annat utbildningsnämnden i uppdrag att implementera handlingsplanen för klimatanpassning vid skyfall och värmeböljor. Förvaltningen inväntar fastställandet av planen.

Återbruk och avfall

Upphandling av ramavtal för insamling av verksamhetsavfall har påbörjats för att underlätta skolornas möjligheter till ökad källsortering i enlighet med stadens avfallsplan. Upphandlingen sker i samarbete med idrottsförvaltningen.

Förvaltningen har deltagit i kategoristyrningsarbetet kring inredning där miljöpåverkan och möjligheterna för ett ökat återbruk är en stor del i arbetet. Förvaltningen har även deltagit i arbetet med handlingsplan för minskad plastanvändning.

Medvetenheten om och efterfrågan på återbruk ökar tydligt inom förvaltningen. Erbjudanden att överta möbler och annan utrustning kommer också regelbundet från andra förvaltningar och bolag. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet både genom Stocket och den egna återbruksverksamheten.

Ett pilotprojekt pågår på Sjöviksskolan där utbildningsförvaltningen i samverkan med skolan prövar en modell för återbruk av möbler. Som resurs används Stocket och Lundaverkstaden. Projektet kommer att utvärderas i december 2021.

Ett giftfritt Stockholm

Förvaltningen samarbetar med miljöförvaltningens kemikaliecentrum med att ta fram en ny vägledning för kemikaliesmart skola och fritidshem. Miljöförvaltningen har huvudansvar för att ta fram och publicera vägledningen. Arbetet fortsätter under våren, med målet att lansera materialet för skolorna efter sommaren.

Förvaltningen har inlett dialog med miljöförvaltningen kring uppdraget att genomföra en kampanj om kemikalier med ungdomar som målgrupp. Målet är en kampanj under hösten 2021, där ungdomar under sommaren ges möjlighet att påverka utformningen.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
 Antal skolor som har genomfört check-lista för skolmåltider och som uppfyller utbildningsförvaltningens grundläggande krav på måltidsverksamheten				129 följt upp		160 följer upp		2021
 Enheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling				120 sorterat		110 sorterar		2021

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förebygga uppkomsten av avfall och öka insamlingen av matavfall	2019-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Utbildningsförvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

● Uppfylls helt

Nämnden redovisar ett överskott med 40 mnkr mot budget efter resultatfonder i prognosen per april. Prognosen bygger på att resultatenheter fonder kommer att utökas med 19,4 mnkr.

Prognosen för skolorna i egen regi totalt sett visar ett underskott på sammanlagt 1,7 mnkr. Grundskolorna står för ett överskott om 23 mnkr och gymnasieskolorna ett underskott om 24,7 mnkr. För verksamhetsområdet grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola beror den prognostiserade budgetavvikelsen främst på överskott avseende lokalkostnader, samt skolornas överskott. För verksamhetsområdet gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola beror budgetavvikelsen främst på underskott i skolorna i egen regi som pareras av överskott på grund av ej nyttjade budgetreserver.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
● Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,8 %			98,9 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2021
● Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,7 %			97,7 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2021
● Nämndens prognossäkerhet T2				-2 %		+/-1 %	+/- 1 %	2021

Nämndmål:

Det ekonomiska resultatet är i balans

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter håller budget. Goda analyser bidrar till att prognossäkerheten är hög.

Det ekonomiska utfallet och prognoser för helåret beskrivs i avsnitt 4. Uppföljning av ekonomi.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppnås helt. En minskning i sjukfrånvarotalen syns nu - såväl totalt som för korttidssjukfrånvaro - även om medarbetarna följer Folkhälso-myndighetens rekommendationer. Minskningen konstateras såväl jämfört med utfallet för hela 2020 som med sjukfrånvaro 12 månader till och med februari 2021.

Kommunfullmäktiges indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
  Aktivt Medskapandeindex	80	79	80	79		82	82	2021
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		100 %	90%	2021
  Andel upphandlingar där marknadsdialog har genomförts				100 %		75 %	Tas fram av nämnd	2021
  Index Bra arbetsgivare				83		84	84	2021
  Sjukfrånvaro	6,9 %	5,9 %	7,4 %	7,1 %	6,9 %	6,3 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3 %	3 %	3 %	3,2 %	3 %	3 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2021

Kommunfullmäktiges aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen, kulturnämnden, utbildningsnämnden och Stadshus AB utreda ansvarsfördelningen inom staden för tillgängliggörandet av skolidrottshallar och skollokalerna i syfte att tillgängliggöra fler lokaler för idrotts-, kultur- och föreningsverksamhet	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden inrätta en kostsamordnande funktion med ansvar för samordning och styrning av livsmedel	2021-01-01	2021-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med äldrenämnden, idrottsnämnden, socialnämnden och utbildningsnämnden etablera former för att arbeta inom ramen för det strategiska partnerskapet med Karolinska Institutet	2021-01-01	2021-12-31	
  SISAB ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden och Stockholms Stadshus AB fortsätta arbetet med att se över processer för att säkerställa kostnadseffektivitet	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen förbättra redovisningen av tillkommande elevplatser som underlag för kommande lokalresursplan	2021-01-01	2021-12-31	
  Utbildningsnämnden ska tillsammans med kommunstyrelsen utreda möjligheten till en förändring av hantering av avgift i förskola och fritidshem i fall där föräldrar är separerade	2021-01-01	2021-06-30	

Nämndmål:

3.2.1 Utbildningsförvaltningen är en attraktiv arbetsgivare för chefer, medarbetare och framtida medarbetare

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Utbildningsförvaltningen är en arbetsgivare med attraktiva arbetsvillkor. Förvaltningen utvecklar, behåller, attraherar, rekryterar och introducerar kompetenta och engagerade medarbetare som tar initiativ till och får möjlighet att utvecklas för att på ett kvalificerat sätt utföra sina uppdrag. Arbetsmiljön på utbildningsförvaltningens samtliga arbetsplatser är god och stimulerar medarbetare att utveckla verksamheten. Arbetet med strategisk kompetensförsörjning bidrar till att medarbetare på alla nivåer har den kompetens som behövs för att skapa den bästa skolan för varje elev.

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Utbildningsområdet har fortsatt stora utmaningar med stora rekryteringsbehov kombinerat med en brist på såväl lärare som förskollärare. Förvaltningens långsiktiga arbete för att utveckla och behålla befintliga medarbetare liksom att rekrytera och attrahera kommande beskrivs i den kompetensförsörjningsplan som i april antagits av nämnden i samband med beslut om underlag för budget 2022 med inriktning 2023-2024.

Förvaltningen fortsätter att stötta skolorna i arbetet med kompetensbaserad rekrytering. Serviceförvaltningen utformar under 2021 i samverkan med förvaltningen ett lärarekryteringspaket där rektor kan köpa stöd vid rekrytering av lärare. Förvaltningen informerar om stödet för att öka användningen och den nya modell som används.

Arbetet med utvecklingen av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) tillsammans med främst Södertörns högskola och Stockholms universitet fortgår. Utvecklingen har i viss mån bromsats eftersom tid har behövts läggas på placeringar och omplaceringar då pandemin lett till att flera skolor inte har kunnat ta emot studenter i den omfattning som planerats.

Utbildningsnämnden har beslutat att en inrätta en vikariepool i egen regi. Syftet med är att underlätta kompetensförsörjningen av lärare och barnskötare genom att skolorna kan rekrytera personal ur vikariepoolen. Stockholms stads skolors vikariepool byggs successivt upp under 2021 och planeras under 2021 att omfatta alla stadens grund- och gymnasieskolor. Arbetet pågår enligt plan. Parallellt fortgår även andra befintliga lösningar, såsom avrop via bemanningsavtal.

En bra arbetsmiljö och attraktiva arbetsvillkor

Förvaltningen fortsätter att bedriva ett systematiskt och långsiktigt arbete för att förbättra arbetsmiljön för såväl lärare som alla andra yrkeskategorier inom utbildningsförvaltningen. Verksamhetsnära stöd har getts löpande inom HR-området. Stor vikt läggs vid stöd och rådgivning gällande rekommendationer, riktlinjer och arbetssätt kopplat till pandemin samt att hålla information uppdaterad.

Arbetet med att synliggöra, implementera och förankra stödmaterial inom arbetsmiljöområdet för användning i verksamheterna är ständigt pågående i olika sammanhang, främst i utbildningar och i direkt ärendehantering inom samverkans- och arbetsmiljöområdet. En tydligare struktur har tagits fram på intranätet, i syfte att förvaltningens chefer, skyddsombud och fackliga företrädare lättare ska finna stöd och vägledning inom samverkans- och arbetsmiljöområdet.

En digital träff för huvudskyddsombud kring pandemin och nyheter på arbetsmiljöområdet har genomförts. Huvudskyddsombuden lyfte vikten av central styrning i det förebyggande arbetsmiljöarbetet samt att ett förbättrat arbete med riskbedömning/handlingsplan under pandemin har skett. Ytterligare tillfällen är planerade.

Den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete, samverkan och aktiva åtgärder sker via enkät och har skickats till förvaltningens samtliga enhetschefer och rektorer. Den besvaras tillsammans med fackliga företrädare och skyddsombud i respektive samverkansgrupp.

Medarbetarenkäten

Den årliga medarbetarenkäten har genomförts. AMI (Aktivt Medskapandeindex) som är en sammanvägning av resultatet har totalt på förvaltningen ökat från indexvärde 79 år 2020 till 80 år 2021. Alla delfrågor har förbättrats eller ligger kvar på samma nivå. Förvaltningens deltagarantal på årets medarbetarenkät är rekordhög då nästan 12 500 personer svarat på enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på 86 procent. Det innebär en kraftig ökning med totalt 7 procentenheter jämfört med föregående år. Ökningen i svarsfrekvens kan bero på faktorer som att ett stort arbete har gjorts för att säkra kvaliteten i underlaget och återkoppling kring svarsfrekvens under svarstiden. Kommunikationsinsatser har också genomförts. Sammantaget kan insatserna också ha ökat chefernas engagemang för enkätens genomförande. Verksamheterna kommer att arbeta med resultatet under våren 2021.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron för rullande tolv månader låg i mars 2021 på 6,9 procent (kvinnor: 7,4, män 5,9). Detta är en ökning med 1,3 procentenheter gentemot samma tidsperiod föregående år då siffran var 5,6 procent. Korttidssjukfrånvaron, dag 1-14, uppgår till 3 procent (kvinnor: 3 procent, män: 3 procent) vilket därmed nästan är hälften av den totala sjukfrånvaron. Jämfört med föregående år i mars (2,3 procent) så har korttidssjukfrånvaron ökat med 0,7 procentenheter. Sjukfrånvaron har främst sin förklaring i pandemin och direktiv om att medarbetare med någon form av symtom inte ska vara på arbetet.

Siffrorna för sjukfrånvaro över 90 dagar är nästintill desamma som föregående år, 2,3 procent (kvinnor: 2,7, män: 1,6). I mars 2020 uppgick långtidsfrånvaron till 2,2 procent (kvinnor: 2,6 och män: 1,5).

Förvaltningen bedömer att det finns en uppenbar risk att årsmålet för total sjukfrånvaro på 6,3 procent inte helt kommer att uppnås. Korttidsfrånvaron på 3 procent är samma som års-

målet på 3 procent och utifrån vaccinationsläget där målet är att alla vuxna ska ha vaccinerats i september finns det hopp om att korttidsfrånvaron inte ökar mer under resten av året.

Stöd till verksamheterna ges för att hitta strategier i arbetet med att minska sjukfrånvaron. I och med pandemin har sjukfrånvaron ökat markant och det är framför allt korttidsfrånvaron som ökat och som också är mest utmanande för verksamheterna. För de individer med högst frånvaro upprättas handlingsplaner vilka följs upp kontinuerligt. Verksamheterna får uppdaterad sjukfrånvarostatistik löpande. Förvaltningen planerar även att ta fram nya mallar som stöd till chefer i arbetet med arbetsförmågebedömning. Utvärdering och uppföljning sker under året av framtaget processtödd korttidsfrånvaron.

Ökat stöd till skolledare

Utbildningsnämnden har i uppdrag att verka för att öka stöder till skolledare för att frigöra tid för det pedagogiska uppdraget. Förvaltningen arbetar inom alla områden för att utveckla det stöd central förvaltning ger till stadens skolor så att det ska vara ändamålsenligt och effektivt. Inom ramen för detta uppdrag gjordes under 2020 en inventering av befintligt stöd till stadens rektorer. Inventeringen, tillsammans med underlag från referensgruppen av rektorer har presenterats för förvaltningsledningen, utbildningsnämnden och grundskole- och gymnasieavdelningens ledningsgrupper och ligger till grund för det fortsatta arbetet under 2021. Det fortsatta arbetet är bland annat fokuserat på att öka rektorers kännedom om och vägar till det stöd som ges från central förvaltning samt att utvärdera och utveckla befintliga stödinsatser.

Lärarnas tid för det pedagogiska uppdraget

Utbildningsnämnden ska arbeta för att öka lärarnas tid för det pedagogiska uppdraget och ledarskapet, så som förberedelse och efterbearbetning kopplad till undervisning. Förvaltningen inventerade under 2020 pågående projekt, aktiviteter och insatser som sker inom förvaltningen som syftar till att förenkla, avlasta eller effektivisera det pedagogiska arbetet. Nedanstående områden kan nämnas särskilt.

Ett arbete pågår inom ramen för HÖK18-arbetet kopplat till lärares arbetsmiljö. Stödverktyg och material som har tagits fram inom ramen för samarbetet är tillgängliga för verksamheterna och implementeringsarbete sker genom uppdragsdialoger och utbildningar.

En aktivitet som behandlas inom arbetet (HÖK 18) är att se över och eventuellt revidera vilka administrativa arbetsuppgifter som måste utföras av lärare och vilka som kan tas bort. Inom respektive grundskoleområde involveras rektorerna i den dialogen. Respektive rektor kommer därefter att fortsätta dialogen med personalen på sina skolor och se över behov av eventuella revideringar. Ett grundskoleområde har påbörjat arbetet och övriga områden kommer att göra det.

En annan aktivitet i det partsammansatta samarbetet är exempel på tjänstefördelning och hur samverkan kan ske. Parterna har enats om förslag avseende principer för tjänstefördelning men för fortsatt dialog i frågan om hur samverkan avseende tjänstefördelning kan ske.

Förvaltningen tog inom ramen för arbetet med så kallade kompletterande kompetenser fram underlag med arbetsuppgifter som kan utföras av andra yrkesgrupper än lärare och kravprofiler togs fram för lärarassistent och mentor. Som stöd till rektor togs ett metodstöd fram för att kunna organisera och implementera kompletterande kompetenser i stadens skolor.

Lön som verktyg för verksamhetsutveckling

Inför 2021 års löneöversyn har förvaltningens lönestrategiska dokument reviderats. Försenade avtalsförhandlingar under år 2020 resulterar i sena löneöversyner för berörda medarbetare. Löneöversynerna spretar tidsmässigt för olika avtalsområden vilket är utmanande för förvaltningens lönesättande chefer.

För Läkarförbundets avtalsområde betalades ny lön avseende löneöversynen 2020 ut med decemberlönen. För medarbetare inom Akademikeralliansens och AKV:s (Vision, Akademikerförbundet SSR och Ledarna) avtalsområden har ny lön avseende löneöversynen 2020 betalats ut först med januarilönen 2021. Nu pågår löneöversyn för 2021 för samma avtalsområden samt för Vårdförbundets avtalsområde. Enligt stadens tidplan ska ny lön betalas ut i maj.

Löneöversynen avseende 2020 för medlemmar i Kommunal samt för oorganiserade medarbetare inom avtalsområdet har utifrån stadens tidplan genomförts under våren med utbetalning av ny lön i april. Efter genomförd löneöversyn ska en ny löneöversyn avseende 2021 genomföras.

Sveriges Kommuner och Regioner träffade den 7 april en ny Huvudöverenskommelse, HÖK 21, med Läraryrket och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd. Avtalet är på tre år och gäller till och med 31 mars 2024.

Det partsgemensamma arbetet inom ramen för Lärarnas samverkansråds avtal har pausats i avvaktan på att arbetet med det nya avtalet tar vid. Arbetsgruppen inom området lön och lönebildning inom ramen för HÖK 18 har genomfört de uppdrag som beslutats av förvaltningens styrgrupp.

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Identifiera befintliga brister i tillgängligheten i verksamhetens arbetsplatser för medarbetare med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga (syn, hörsel, kognitiv förmåga). Dokumentera bristerna i en åtgärdsplan. Åtgärda bristerna.	2019-01-01	2021-12-31	
 Ställ krav på tillgänglighet och användbarhet vid upphandling av digitala tjänster och produkter.	2019-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

3.2.2 Skattemedel används effektivt, till största nytta för stockholmarna

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens verksamheter präglas av kostnadseffektivitet. Förvaltningen ger stöd till skolorna kring effektiv resursanvändning. Tydliga prioriteringar och god ekonomistyrning präglar arbetet inom områden som upphandling, skollokaler och digitalisering. Transparens och lika villkor råder i resurstilldelningen till fristående skolor.

Upphandling och inköp

Systemutnyttjande i Agresso

De skolor som hade ett lågt systemutnyttjande under 2020 har kontaktats för att i dialog med dem erbjuda stöd i att registrera varu- och tjänstbeställningar i Agresso med fokus på inköp av livsmedel och bemanningstjänster.

Lokalvård

Implementering av nytt lokalvårdsavtal för innerstadens skolor har påbörjats, ett 30-tal skolor har hitintills tecknat avropsavtal. För att säkerställa skolornas ekonomiska uppföljning av sina lokalvårdskostnader har arbetet med att ansluta avropsavtalen till Agresso påbörjats.

Anslutningen bidrar också till ett högre systemutnyttjande för förvaltningen som helhet.

Avvikelser hanteras inom den systematiska kvalitetsuppföljningen.

Resurseffektiva skollokaler

Förvaltningen avser att utveckla planeringen av evakueringar i samband med underhåll av skollokaler. För att nyttja nybyggda skolors kapacitet för evakuering behöver en turordning för nybyggnation och årtal för underhåll fastställas i god tid och för en längre tidsperiod.

Arbetet har startats tillsammans med SISAB.

Under 2021 pågår revidering av ”Samverkansavtalet för utbildningslokaler” under ledning av stadsledningskontoret. Utbildningsförvaltningen har lämnat synpunkter och förslag på ändringar i avtalet. Stadsledningskontorets arbete med revideringen fortsätter under våren.

IT-förvaltning

Skolplattformen

Fokus för förvaltning av skolplattformen under första tertialet har varit att leverera rättningar och förbättringar kopplat till stabilitet, säkerhet och prestanda, det inkluderar omfattande insatser för användarvänligheten av mobilapplikationen för vårdnadshavare. Alla genomförda ändringar i skolplattformen är kvalitetssäkrade utifrån gällande processer. Analys för att identifiera möjliga förbättringar och effektivisering har genomförts för att ytterligare bidra till bättre kvalitet och stabilitet.

Under tertialet har en användarundersökning för skolplattformen initierats. Användarundersökningen genomförs både genom målgruppsanpassade enkäter och genom djupintervjuer. Målgrupperna består bland annat av rektorer, administratörer, pedagoger, elever, vårdnads-

havare och administrativ personal på central förvaltning inom alla skolformer. Resultatet av undersökningen kommer att användas dels för att fånga synpunkter och förbättringsområden, dels som utvärdering av de befintliga systemen som i sin tur bidrar i arbetet med kommande upphandlingsstrategi.

Arbete har också påbörjats med att se över skolplattformens restkrav för att säkerställa att de kraven fortfarande är prioriterade och stämmer överens med verksamheternas aktuella behov. Tät uppföljning har genomförts för att säkerställa att berörda leverantörers plan för leverans av restkrav efterlevs. Under 2021 har flera restkrav kopplat till Barn- och elevregistret åtgärdats.

Uppföljning av leverantörernas arbete med tillgänglighetsdirektiv samt publicering av tillgänglighetsredogörelse pågår.

Resultat från en förstudie avseende automatisering av integrationstester i skolplattformen har lämnats över till förvaltning. Beslut om underlag för nästa steg, beställning och implementering av testautomatisering har fattats på skolplattformens objekt- och portföljstyrgrupp i april. Automatisering av tester har potential att kunna höja kvaliteten vid realeser genom att eventuella fel och problem kan upptäckas tidigare. Därigenom kommer det även att kunna bidra till bättre stabilitet i skolplattformen med färre akuta åtgärder som följd.

Se även under avsnitt 1.2, om informationssäkerhet och dataskydd.

GSIT 2.0 och objektförvaltning enligt PM3

Översyn av samverkansforum mellan leverantörer och staden har genomförts och ett par nya mötesforum är startade i syfte att effektivisera samverkan. Arbetet med att samordna GSIT Digital Arbetsplats och utbildningsförvaltningens PM3-införande fortsätter enligt plan.

Kommunikation och förändringsarbete i samband med införandet av den nya styrmodellen PM3 är helt avgörande för projektets framgång. Justeringar har gjorts för att öka förändringsledningsinsatsen då projektet har ett stort antal intressenter att hantera.

Ärendehanteringssystemet - eDok

Införandeprojekt för nytt ärende- och dokumenthanteringssystem pågår. Strukturförändringar inom projektet genomförs för att införandet ska vara utifrån utbildningsförvaltningens förutsättningar. Konfiguration och mallar finns och systemet är igång. En testfas har påbörjats under tertialen, där förberedelser för verifiering och godkännande av systemet sker. Inför godkännande kommer riskkalkylen från tidigare informationssäkerhetsklassning av systemet att gås igenom samt en ytterligare klassning utförs. Kartläggning av interna rutiner och processer för dokument- och ärendehantering för handläggare på central förvaltning kopplas till behov av stöd och utbildning pågår. Teknisk driftsättning är planerad att ske före sommaruppehållet. Utrullning av eDok vid central förvaltning påbörjas under våren så snart systemet är på plats. Utrullning till stadens skolor är planerad till hösten 2021.

Utbildningsnämndens indikator	Utfall T1 2021	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2020	Prognos helår	Årsmål 2021	KF:s årsmål 2021	Period
 Andel elektroniska inköp				55 %		50 %		2021

Utbildningsnämndens aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Delta i EU-projekt som bidrar till verksamhetsutveckling	2019-01-01	2021-12-31	
 Delta i EUROCITIES-nätverket och specifika nätverk inom EUROCITIES för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte	2019-01-01	2021-12-31	
 Förvaltningen ska genomföra en översyn av möjliga åtgärder för att sänka kostnaderna för evakuering i samband med underhåll	2021-01-01	2021-12-31	

Särskilda redovisningar

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Pandemin fortsätter att påverka förvaltningens arbete på många områden och på många sätt. Främst skolor men även central förvaltning har behövt ha beredskap för att prioritera om och utnyttja alternativa arbetsätt för att möta frånvaro hos elever och medarbetare, liksom för att minska trängsel i skolor och i kollektivtrafik. Överlag har förvaltningens uppdrag kunnat genomföras, bland annat genom användning av distansundervisning och digitala verktyg för möten.

Förvaltningen kunde efter läsåret 2019/2020 inte med säkerhet konstatera någon påverkan på elevernas kunskapsresultat som kunde härledas till pandemin och till högre frånvaro eller nya undervisningssätt. I denna rapport är det för tidigt att bedöma konsekvenser för elevernas resultat under läsåret 2020/2021 och förvaltningen återkommer i tertialrapport 2. Nedan beskrivs hur pandemin har påverkat olika områden.

Förskola

Förvaltningen har under perioden arbetat med att säkerställa aktuell information om riktlinjer och rekommendationer gällande pandemin till förskola samt att information och möjlighet att ta del av material är samma, oavsett huvudman. Arbetet sker genom en arbetsgrupp som samordnas av utbildningsförvaltningen och har representanter från tre stadsdelsförvaltningar. Fokus är att stötta förskolorna med kommunikation och information utifrån gällande riktlinjer och rekommendationer. Ett nyhetsbrev om pandemin för förskola har skapats och skickas ut till stadsdelsförvaltningarna kontinuerligt. Fristående förskolor tar del av information om pandemin via ordinarie nyhetsbrev eller webben.

Grundskola

Pandemin har fortsatt att påverka skolans verksamhet men inom grundskolan har det under perioden i huvudsak bedrivits närundervisning. Ett undantag utgör veckan efter sportlovet då det infördes distansundervisning. På flera högstadium har det även införts delvis distans- och fjärrundervisning för att säkerställa att Folkhälsomyndighetens rekommendationer kan följas i skolans lokaler i syfte att minska smittspridningen. Förvaltningen vill i så stor utsträckning som möjligt kunna ha närundervisning utifrån bedömningen att den ger positiva effekter på elevers psykiska hälsa och ger bättre förutsättningar för elevers kunskapsutveckling.

Skolorna har genomfört ett omfattande arbete med att hantera konsekvenserna av pandemin och pandemin påverkar fortsatt grundskolans verksamhet framöver. Förvaltningen följer kontinuerligt denna utveckling som särskilt får konsekvenser för skolor vid hög personal- och elevfrånvaro. När det gäller elevers genomsnittliga frånvaro är den i genomsnitt endast något förhöjd hittills under detta år. Det finns dock en risk att i synnerhet elever med större utmaningar drabbas negativt vid bristande kontinuitet, vilket kan komma att påverka likvärdigheten. För att kompensera för detta sker ett kontinuerligt arbete med utgångspunkt i den enskilde elevens behov av stöd, extra anpassningar och särskilt stöd.

Gymnasieskola

En stor del av undervisningen i gymnasieskolan har skett på distans läsåret 2020/2021. Skolorna har under vårterminen erbjudit sina elever lovskola vid behov och sommarskola kommer att anordnas på samma sätt som tidigare år, med en beredskap att ta emot fler elever. Sommarskola kommer också att erbjudas till avgångselever i årskurs 3, som med hjälp av denna, har möjlighet att bli behöriga för ansökan till högskola höstterminen 2021.

Årets årskurs 2-elever avslutade fjolåret med mycket distansundervisning och startade innevarande läsår på ett likartat sätt, eftersom skolorna då prioriterade att ta emot och bygga relationer till de nya eleverna i årskurs 1. Därefter har skolorna haft roterande schema för samtliga årskurser. Typ av utbildning, teoretiska eller praktiska moment och aktuella perioder med arbetsplatsförlagt lärande (APL) är exempel på faktorer som har gett gymnasieskolorna olika förutsättningar. Elever med särskilt stödbehov har fått det tillgodosett. I årets brukarundersökning för elever i årskurs 2 vid gymnasieskolans nationella program finns resultat som sannolikt kan kopplas till distansundervisningen. Till exempel har elevernas uppfattning om *arbetsron på lektionerna* förbättrats med 10 procentenheter jämfört med i fjol. Även när det gäller frågor om *stämningen på skolan* och *arbetet mot mobbing* liksom *användandet av digitala verktyg i undervisningen* förskjuts svaren i positiv riktning.

Norra Reals gymnasium, St Eriks gymnasium och Södra Latins gymnasium har mellan den 21 och den 30 april deltagit i en pilotverksamhet för antigenest av covid-19, i samarbete med Karolinska Universitetslaboratoriet och Smittskydd Stockholm. Snabbtest kan upptäcka om någon som är symtomfri ändå är smittad. En utvärdering ska nu göras.

Studentfirandet i stadens skolor blir även i år anpassat till Regionens och Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Personal och kompetensförsörjning samt operativt och strategiskt stöd

Inom personalområdet har nya arbetssätt införts för att stödja och stötta verksamheter. Pandemin har inneburit många nya frågeställningar som har behövt hanteras. Sjuktalen har ökat markant under pandemin och riktat stöd ges till de enheter som har behov. Tjänsterna från företagshälsovården och deras utförande har anpassats under pandemin för att minska riskerna. En aktiv omvärldsbevakning och löpande intern kommunikation av frågor som berör covid-19 har prioriterats.

Pandemin innebär svårigheter att nå uppsatta mål för Stockholmsjobb och serviceassistenter. Förvaltningens skolor har svårt att på ett smittsäkert sätt ta emot medarbetare i verksamheter som helt eller delvis bedrivits på distans. Många verksamheter har behövt prioritera kärnuppdraget på bekostnad av andra uppdrag. Förvaltningen sätter in extra aktiviteter för att motivera verksamheterna att ta emot fler serviceassistenter och fler medarbetare till Stockholmsjobb.

Skolornas ansträngda situation har även påverkat möjligheten att placera studenter inom den verksamhetsförlagda utbildningen. Växlingen mellan distansundervisning och undervisning har också inneburit ett merarbete för handledare inom VFU-verksamheten vid högstadies- och gymnasieskolor. Deltagandet i handledarutbildningar, VFU-seminarier och andra möten om verksamhetsförlagd utbildning har sjunkit och ett antal skolor har slutat ta emot nya studenter. Utbildningsförvaltningen har emellertid kunnat placera många studenter inom ramen för VFU och redan placerade studenter har kunnat fullfölja sin VFU.

Insatsen Från nyanländ till nyanställd lärare har påverkats av pandemin. Antalet praktikplatser har mer än halverats i stadens skolor. För att erbjuda deltagarna fortsatt professionsutveckling när praktik inte är möjlig planeras flera didaktiska seminarier.

Ekonomiska konsekvenser

Störst ekonomisk påverkan bedöms statens ersättning för sjuklönekostnader få, till och med juni bedöms ersättningen uppgå till 85 mnkr. Ett ökat antal medarbetare som är sjuka eller frånvarande på grund av vård av barn innebär minskade personalkostnader. Det verkar också som att kostnaderna för vikarier i form av timanställda och köp från bemanningsavtal inte ökat på grund av detta, då skolorna är restriktiva med att ta in vikarier med hänsyn till risk för smittspridning. Därutöver bedömer förvaltningen att skolorna får ett antal mindre effekter av pandemin, liksom under 2020. Dessa står dock inte alls i proportion till posten ovan. Exempel är minskade intäkter för lokaluthyrning och vissa kostnader kopplat till måltidsentreprenader inom gymnasieskolan.

Ett nytt statsbidrag som benämns ”Skolmiljarden” tillkommer under året där Stockholm kommer att få 83,7 mnkr i en första del och därefter cirka 22 mnkr i en ytterligare del som beslutas av riksdagen i juni i samband med vårpropositionen. Syftet är att bidra till goda förutsättningar för kommunerna att kunna säkerställa att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till, trots pandemin. Av det totala bidraget bedöms 86 mnkr tillfalla utbildningsnämnden, varav 53 mnkr bedöms tillfalla verksamheten i egen kommunal regi.

Redovisning av synpunkter och klagomål

På skolornas webbplatser finns ett formulär som kan användas av vårdnadshavare för att rapportera in synpunkter och klagomål. Formuläret ska ses som ett av flera sätt för skolorna att möta klagomål och synpunkter, idag tas de ofta emot via e-post, telefonsamtal eller löses på plats i samtal med elevens lärare eller fritidshemskontakt. Även för gymnasieskolan ska synpunkter och klagomål i första hand hanteras på skolorna. Varje skola har ett formulär på sin webbplats och en digital brevlåda för ändamålet. Rektorn är ytterst ansvarig.

Grundskola

Den gemensamma sammanställningen från grundskolorna visar att det under det andra halvåret 2020 har rapporterats in 774 klagomål och synpunkter via webbformuläret. Vilket är en ökning från samma period året innan med 51 procent. Den stora ökningen är främst om frågor gällande elevers skolsituation och frågor gällande den fysiska miljön. Ökningen beror främst på klagomål och synpunkter som är pandemirelaterade.

Av totalt 774 ärenden är 350 klagomål och synpunkter som rör diskriminering och kränkande behandling av barn/elev. Dessa klagomål finns också inom ramen för anmälan till huvudmannen gällande kränkande behandling. En stor del av anmälningarna handlar om skolornas hanterande av kränkande behandling. Skolorna arbetar kontinuerligt med frågor kring trygghet, trivsel och studiero.

Antalet klagomål som gäller elevs/barns skolsituation är 60 stycken och antalet synpunkter 78 stycken. Variationen är stor men några återkommande områden rör arbetsro, bristande kommunikation och information, bland annat gällande pandemin och åtgärder för att motverka smittspridning.

Antalet klagomål och synpunkter gällande den fysiska miljön uppgår till 178 stycken. Här gäller klagomålen bland annat skolornas ventilation och städning. Därtill finns en del klagomål gällande byggprojekt på skolan såsom ombyggnation och renoveringar.

Anmälningar till Skolinspektionen och Barn- och elevombudet

Fram till påsklovet har Skolinspektionen och Barn- och elevombudet, BeO, mottagit 53 anmälningar mot huvudmannens grundskolor i jämförelse med 69 samma period förra året. Den vanligaste anmälningsskategorin har varit rätt till stöd, 24 stycken, kränkande behandling, 16 stycken, bristande kommunikation mellan skola och hem, 5 stycken och rätt till utbildning, 3 stycken. Förra året var den vanligaste kategorin kränkande behandling, men samma kategorier återfanns.

Jämfört med 2020 har inspektionsärendena minskat med 23 procent. Anmälningarna ökade något 2020, men den långsiktiga trenden är att det kommer in allt färre anmälningar. Jämfört med toppåret 2017 har det under samma period kommit in 33 procent färre anmälningar 2021. Den enda anmälningsskategori som ökat är rätt till stöd och det kan vara en pandemieffekt med tanke på att många elever haft fjärrundervisning.

En tendens som noterats under de senast två åren är att Skolinspektionen/BeO utreder färre av de anmälningar som skickas till dem. Många anmälningar skickar de tillbaka till huvudmannen för att utredas och andra ärenden bedöms inte vara något som ligger inom deras ansvarsområde. Fram till påsklovet utreddes 55 procent av anmälningarna av Skolinspektionen/BeO. Det är ännu för få beslut som har fattats i år för att kunna göra jämförelser.

Fram till påsklovet lämnade skolorna in 2 785 anmälningar om kränkande behandling till huvudmannen. Under samma tid 2020 inlämnades 2 575. Tendensen sedan den nuvarande rutinen implementerades våren 2017 är att antalet anmälningar stigit kontinuerligt, dock med en lägre ökningstakt under pandemin. Viktigt att påpeka är att ökningen troligtvis beror på att skolorna successivt blir bättre på att systematiskt arbeta mot kränkningar och inte att kränkningarna har blivit fler.

Andelen anmälningar som huvudmannen följer upp (upprepade kränkningar, kränkningar från personal och kränkningar av sexuell karaktär) ligger på 17,6 procent. Andelen har under åren varierat mellan 15 och 20 procent. Av de 490 anmälningar som följts upp gäller 336 kränkningar elev-elev och 154 kränkningar från personal.

Antalet anmälningar som gäller kränkningar av sexuell karaktär var under perioden 95 stycken. Av dessa avser 85 kränkningar elev-elev och 10 kränkningar från personal. Av de kränkningar som i anmälan benämns som kränkningar av sexuell karaktär rör majoriteten elever i förskoleklass och lågstadiet. I utredningarna bedöms de ofta vara kränkande behandling och sällan sexuella trakasserier.

Gymnasieskola

Hittills i år har det kommit in ett klagomål till central förvaltning som rör utbildningen vid gymnasieskolan. Detta ärende har tagits om hand, utretts och lett till vissa åtgärder.

Den som tycker att skolan har gjort något fel i ett enskilt fall kan också vända sig till Skolinspektionen, Barn- och elevombudet och i vissa fall till andra myndigheter. När det gäller den kommunala gymnasieskolan har två ärenden inkommit från andra myndigheter hittills i år varav det ena är utrett och avslutat.

Hittills i år har det kommit in 5 anmälningar om kränkningar av elever från rektorer på gymnasieskolor till huvudmannen. När ärendet rör kränkningar mellan personal-elev, upprepade kränkningar mot en elev eller kränkningar av sexuell karaktär ska skolan redovisa hur man har arbetat. Central förvaltning följer upp ärendet genom återkoppling till skolan.

Hittills i år har två elever stängts av i en vecka från sin gymnasieutbildning.

Skolinspektionens tillsyn och granskning

Skolinspektionen har påbörjat en tematisk kvalitetsgranskning där inspektionen ska se vilka möjligheter elever på yrkesprogram har att läsa de kurser som krävs för grundläggande behörighet till högre utbildning. I Stockholms stad är det Kungsholmens västra gymnasium som kommer att granskas.

Övrigt

Skolplacering i grundskola

Inför läsåret 2021/2022 inkom cirka 17 500 ansökningar till förskoleklass, grundskola och grundsärskola. Stadens e-tjänst för ansökan till skolorna användes av 97 procent av vårdnadshavarna i samband med ansökan, en ökning med totalt 6 procentenheter jämfört med tidigare år. Resterande 3 procent av ansökningarna gjordes via blankett. Av dem som aktivt sökte till förskoleklass antogs hela 93 procent på någon av sina tre sökta skolor, samma andel som 2020.

Till ansökningsperioden 2021 anslöt sig tre nya fristående grundskolor till det gemensamma kommunala ansökningssystemet jämfört med föregående år, en valde att inte längre vara ansluten. Totalt fanns 63 anslutna sökbara alternativ till fristående grundskolor i samband med Söka skola 2021. I ansökningsprocessen används Stockholms Stads antagningskarta, ett automatiserat kartsystem som på ett transparent och rättssäkert sätt ger ett tydligt beslutsunderlag till den centrala antagningsprocessen genom att beräkna relativ närhet och rangordna sökande enligt utbildningsnämndens beslutade urvalsgrunder.

Genom ökad centralisering och automatisering, vill förvaltningen minska skolornas administration och samtidigt ytterligare stärka rättssäkerheten. Förvaltningen strävar efter att få med fler fristående grundskolor i stadens samordnade ansöknings- och antagningsprocess. Förvaltningens målsättning är att kunna hantera samtliga ansökningar och skolplaceringsbeslut från och med vintern 2021/2022, samt implementera nya systemstöd för hantering av ansökan under pågående läsår och reservantagning. Just nu pågår utvecklingen av de nya systemstöden med planerad implementering i verksamheten under hösten/vintern 2021.

Resultat av den preliminära antagningen till Stockholms stads gymnasie- och gymnasiesärskolor 2021

I april 2021 har totalt 9 741 personer, varav 9 116 direkt från årskurs 9, folkbokförda i Stockholms stad sökt till gymnasieskolan. Detta är en ökning totalt med 116 personer jämfört med april 2020. Antalet sökande från årskurs 9 har ökat med 220.

Andelen folkbokförda i Stockholm som i första hand söker högskoleförberedande program är 87,2 procent och andelen för yrkesförberedande program är 12,8 procent. Jämfört med föregående år har andelen sökande till de högskoleförberedande program ökat med drygt en procentenhet (2020:85,9 procent) och andelen sökande till yrkesprogram minskat med motsvarande (2020:14,1 procent). Av de sökande folkbokförda i Stockholm är 17,3 procent ännu inte behöriga till det nationella program de sökt i första hand (inklusive International Baccalaurate), vilket är en ökning jämfört med 2020:15,6 procent och 2019:16,3 procent.

Andelen förstahandssökande till kommunal gymnasieskola i både Stockholms stad och till annan kommunal huvudman har minskat sedan 2019. Andelen förstahandssökande till fristående huvudman i länet ökar parallellt.

Tabell 1: Förstahandsval till gymnasieskolan 2019–2021 för sökande folkbokförda i Stockholms stad, antal och procent utifrån sökt huvudman

Huvudman	2019	2020	2021
Stockholms stad	3 913 (45 %)	4 204 (43,9 %)	3 943 (40,8 %)
Annan kommunal huvudman	1 445 (16,5 %)	1 319 (13,7 %)	1 140 (11,8 %)
Fristående huvudman	3 362 (38,5 %)	4 045 (42,2 %)	4 577 (47,4 %)

Preliminärt antagna elever folkbokförda i Stockholms stad

Av de sökande folkbokförda i Stockholms stad antogs 66,9 procent på sitt förstahandsval (behöriga förstahandssökande), en marginell minskning jämfört med 67,2 procent under april 2020. Antagna fördelade utifrån huvudman enligt nedan.

Tabell 2: Preliminär antagning 2018–2021 för elever som är folkbokförda i Stockholms stad, fördelning av antagna elever utifrån huvudman

Huvudman	2018	2019	2020	2021
Stockholms stad	44,1 %	44 %	43,5 %	41 %
Annan kommunal huvudman	13,2 %	18,5 %	12,6 %	12,3 %
Fristående huvudman	42,7 %	37,5 %	43,9 %	46,7 %

Preliminär antagning 2021 till kommunala skolor i Stockholms stad

Till stadens kommunala gymnasieskolor har 5 276 sökande preliminärt antagits till de nationella programmen, vilket är en minskning med 184 sökande jämfört med 2020. Andelen elever folkbokförda i en annan kommun som är preliminärt antagna till Stockholms stads nationella program är i år 40,7 procent, en marginell ökning jämfört med 2020 (40 procent). Antalet förstahandssökande till lärlingsutbildning har minskat från 4 sökande under 2020 till 3 sökande under 2021. Stockholms stad erbjuder ett nationellt program med lärlingsinriktning under 2021 vid Spånga gymnasium.

Gymnasiesärskolan 2021

Antalet förstahandssökande till stadens gymnasiesärskolor är i år 94, en ökning mot 2020 där 79 sökte i första hand. Av dessa 94 förstahandssökande är 65 folkbokförda i Stockholm. Av de 94 förstahandssökande söker 57 till nationellt program och 37 till de individuella programmen. Under 2020 fanns 79 förstahandssökande, varav 55 var folkbokförda i Stockholms stad.

15 (2020:11) sökande från Stockholms stad har i första hand sökt till annan kommunal huvudman och 39 (2020:34) till fristående gymnasiesärskola. Antalet förstahandssökande till fristående huvudmän har under 2021 ökat. Under 2021 genomförs ingen preliminär antagning till något program inom gymnasiesärskolan.

4. Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Prognos årsutfall 2021

Nämnden redovisar ett överskott med 40 mnkr mot budget efter resultatfonder i prognosen per april. Prognosen bygger på att resultatenheternas fonder kommer att utökas med 19,4 mnkr.

Driftverksamhet, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Summa kostnader	22 758,1	23 054,6	-296,4
Drift och underhåll	22 638,1	22 931,9	-293,8
Kapitalkostnader	120,1	122,7	-2,6
Summa intäkter	-2 461,6	-2 588,7	127,1
Nettoutfall	20 296,5	20 465,9	-169,3
Beräknade prestationsförändringar			228,7
Summa justerat nettoutfall			59,4
Ingående resultatfond från 2020			601,7
Resultatöverföring till 2022			-621,1
Nettoutfall efter resultatfond			40,0

Investeringar, mnkr	Budget	Prognos	Avvikelse
Investeringsutgifter	127,0	127,0	0,0

I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar. Med prestationsförändring avses förändringar av barn- och elevantal. I nedanstående tabell anges antal stockholms-elever i grundskola och gymnasieskola, uppdelat mellan stadens kommunala skolor och andra huvudmäns skolor.

De prognostiserade förändringarna av elevantalen innebär en prestationsrelaterad ökning av budgeten med totalt 228,7 mnkr, jämfört med kommunfullmäktiges budget. Prestationsökningarna består av 275,9 mnkr för grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola, en ökning med 18,5 mnkr för gymnasieskola och gymnasiesärskola samt en minskning med 65,8 mnkr för förskoleverksamhet (fristående). Prestationsförändringarna redovisas även under respektive verksamhetsområde.

Antal Stockholmselever i grundskola och gymnasieskola*, egen regi samt andra huvudmän**

Grundskola	VB 2020	Andel %	VP 2021	Årsprognos T1 2021	Andel %
I kommunala skolor i Stockholms stad	75 629	74 %	77 452	77 025	74 %
I kommunala skolor i annan kommun	1 054	1 %	941	941	1 %
I fristående skolor	25 821	25 %	26 713	26 713	25 %
Totalt i grundskola	102 504	100%	105 106	104 679	100 %
Gymnasieskola	VB 2020	Andel %	VP 2021	Årsprognos T1 2021	Andel %
I kommunala skolor i Stockholms stad	11 555	41 %	11 766	11 694	40 %
I kommunala skolor i annan kommun	3 616	13 %	3 479	3 542	12 %
I fristående skolor	13 034	46 %	13 721	13 745	48 %
Totalt i gymnasieskola	28 205	100 %	28 966	28 981	100 %

*exklusive grundsärskola och gymnasiesärskola

**inklusive fristående specialskolor och internationella skolor

Andelen stockholmselever i grundskolor i egen regi beräknas vara oförändrad jämfört med förra året. För gymnasieskola beräknas andelen stockholmselever i egen regi minska med en procentenhet.

Resultatenheter redovisas i bilaga 1 och anslagsenheter i bilaga 3. Prognos över antal elever finns i bilaga 2.

Ekonomiska konsekvenser av pandemin

Det som bedöms få störst ekonomisk påverkan är statens ersättning för sjuklönekostnader, som än så länge gäller till och med juni och bedöms uppgå till 85 mnkr. Ett ökat antal medarbetare som är sjuka eller frånvarande på grund av vård av barn innebär minskade personalkostnader. Det verkar också som att kostnaderna för vikarier i form av timanställda och köp från bemanningsavtal inte ökat på grund av detta, då skolorna är restriktiva med att ta in vikarier med hänsyn till risk för smittspridning. Därutöver bedömer förvaltningen att skolorna får ett antal mindre effekter av pandemin, liksom under 2020. Dessa står dock inte alls i proportion till posten ovan. Exempel är minskade intäkter för lokaluthyrning och vissa kostnader kopplat till måltidsentreprenader inom gymnasieskolan.

Ett nytt statsbidrag som benämns ”Skolmiljarden” tillkommer under året där Stockholm kommer att få 83,7 mnkr i en första del och därefter cirka 22 mnkr i en ytterligare del som beslutas av riksdagen i samband med vårpropositionen i juni. Syftet med statsbidraget är att bidra till goda förutsättningar för kommunerna att kunna säkerställa att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till, trots pandemin. Av det totala bidraget bedöms 86 mnkr tillfalla utbildningsnämnden, varav 53 mnkr bedöms tillfalla verksamheten i egen kommunal regi.

Översyn av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd samt strukturbidrag till resursskolor

Förvaltningen genomförde under våren 2020 en utredning i syfte att se över fördelning av medel inom ramen för tilläggsbelopp och verksamhetsstöd inom grundskolan inklusive

förskoleklass, samt organisationen av undervisning för elever med omfattande behov av särskilt stöd i de kommunala skolorna. Ett av utredningens förslag var att från och med år 2021 införa ett strukturbidrag för fristående resursskolor som syftar till att skapa mer förutsägbara och hållbara förutsättningar för dessa verksamheter.

Under våren 2021 genomförs en ny översyn av tilläggsbelopp och verksamhetsstöd samt strukturbidrag. Syftet är att beslut om tilläggsbelopp tydligare ska utgå från den individuella bedömning som görs i handläggningen av ansökningarna och att det stöd som ges, och kostnader förknippade med det, bedöms på ett likvärdigt sätt. Strukturbidraget ska ånyo ses över i förhållande till de kostnader resursskolorna har och som enligt skollagen ska finansieras av grundbeloppet.

Investeringar

Nämnden beräknar att de totala investeringsutgifterna för 2021 kommer att uppgå till 127 mnkr, vilket innebär att nämndens budget för investeringar är i balans.

Prognosen för de fördelade investeringsmedlen beräknas följa tilldelade budgetanslag. Således beräknas prognosen för grundskolorna bli 50,0 mnkr och för gymnasieskolorna bli 17,5 mnkr. Nyetableringsstödet beräknas till 48,0 mnkr inom grundskoleverksamheten och 8,5 mnkr inom gymnasieverksamheten.

Nyetableringsstöd syftar till att stimulera skolorna till egna kapacitetshöjande åtgärder, vilka leder till att skolans totala kapacitet höjs. I samband med den ökade elevtillströmningen är behovet stort. Därtill tillkommer 3,0 mnkr som fördelas efter beslut av central förvaltning.

Kapitalkostnader

I driftbudgeten ingår kapitalkostnader på befintliga ej avskrivna anläggningstillgångar och på beräknade framtida investeringar. Utfallet för dessa kostnader per april är 28,5 mnkr. Prognosen är 124,5, vilket är samma som budgetramen.

Omslutningsförändringar sammanlagt

Med omslutningsförändring avses en ökad/minskad kostnad eller utgift som har ett direkt samband med en ökad/minskad intäkt eller inkomst. Omslutningsförändringar består normalt enbart av driftskostnader till följd av ökade intäkter.

Omslutningsförändringar uppgår totalt till 145,9 mnkr och avser förskole- och grundskoleverksamheten. Omslutningsförändringen består av statsbidraget "Skolmiljarden" om 52,8 mnkr, ersättning från staten för sjuklönekostnader för perioden januari till juni om 76,8 mnkr samt statsbidraget för läxhjälp om 16,3 mnkr.

Budgetjusteringar sammanlagt

Nämnden begär budgetjustering av kommunfullmäktiges intäktskrav med totalt 3,5 mnkr. Budgetjusteringen avser minskade statsbidragsintäkter från Skolverket för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder.

Prognos per verksamhetsområde, inklusive kapitalkostnader och budgetjusteringar

Driftverksamhet, Netto, mnkr	VP 2021	Bokfört tom april - tertial 1	Utfall i % av årsbudget Riktvärde - 33,3%	Avvikelse prognos april - tertial 1
Förskola	2 783,7	948,4	34,1%	2,8
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 870,8	4 646,5	33,5%	26,5
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 293,7	1 033,7	31,4%	30,1
Nämnd och övergripande	348,4	-23,7	-6,8%	-0,0
Netto	20 296,5	6 604,8	32,5%	59,4
Resultatfond från 2020				601,7
Resultatfond till 2021				-621,1
Totalt resultat				40,0

Investeringar, mnkr	127,0	9,4	7,4%	-0,0
---------------------	-------	-----	------	------

För perioden januari-april har nämnden förbrukat 32,5 procent av 2021 års budget. Om hänsyn tas till årets prestationsökningar ligger förbrukningen på 32,2 procent. Att förbrukningen är något lägre än riktvärdet är naturligt vid den här tiden på året. För investeringsmedlen redovisas en låg förbrukning, vilket är normalt i april.

Prognosen för skolorna i egen regi totalt sett visar ett underskott med sammanlagt 1,7 mnkr. Grundskolorna står för ett överskott om 23 mnkr och gymnasieskolorna ett underskott om 24,7 mnkr.

För verksamhetsområdet grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola beror den prognostiserade budgetavvikelsen främst på överskott avseende lokalkostnader, samt skolornas överskott.

För verksamhetsområdet gymnasieskola inklusive gymnasiesärskola beror budgetavvikelsen främst på underskott i skolorna i egen regi som pareras av överskott på grund av ej nyttjade budgetreserver.

Prognosen bygger på att resultatenheterna går med överskott och utökar sina fonder med 19,4 mnkr.

Förskola

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Förskola	2 783,7	-65,8	2 715,0	2,9

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Förskoleverksamheten redovisar ett överskott mot budget med 2,9 mnkr.

Prestationsförändringar

Antalet schablonggrundande stockholmsbarn i fristående förskolor beräknas uppgå till ett årssnitt på 19 870 barn, vilket är 781 barn färre än kommunfullmäktiges budget. Schablonbudgeten prognostiseras därmed minska med 65,8 mnkr.

Omslutningsförändringar

Med omslutningsförändring avses en ökad/minskad kostnad eller utgift som har ett direkt samband med en ökad/minskad intäkt eller inkomst. Omslutningsförändringar består normalt enbart av driftskostnader till följd av ökade intäkter.

Omslutningsförändringar avseende förskoleverksamheten uppgår till 17,5 mnkr och gäller intäkter för statsbidraget ”Skolmiljarden”.

Budgetjusteringar

Nämnden begär budgetjustering av kommunfullmäktiges intäktskrav med totalt 3,5 mnkr. Budgetjusteringen avser minskade statsbidragsintäkter från Skolverket för maxtaxa och kvalitetssäkrande åtgärder.

Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Grundskola inklusive fritidshem och grundsärskola	13 870,8	275,9	14 120,2	26,5
Ingående fond från 2020				483,4
Utgående fond till 2022				-509,5
Resultat efter fonder				0,4

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Grundskoleverksamheten inklusive fritidshem och grundsärskola redovisar ett överskott om 26,5 mnkr före resultatdispositioner och 0,4 mnkr efter resultatdispositioner. Budgetavvikelserna består främst av ett överskott för lokalkostnader och effekter av kompensation från staten för sjuklönekostnader.

Prestationsförändringar

Grundskoleverksamhetens schablonbudget beräknas öka med totalt 257,2 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Elevökningen i egen regi beräknas till cirka 2 100 elever. I fristående grundskolor beräknas elevökningen till knappt 900 elever medan antal elever i andra kommuners grundskolor beräknas minska med cirka 170 elever.

Antalet barn inskrivna i fritidshem beräknas minska med cirka 820 barn jämfört med kommunfullmäktiges budget. I minskningen ingår cirka 430 barn i egen regi och cirka 390 barn i fristående skolor och i andra kommuner. Totalt innebär volymförändringen en schablonminskning om 40 mnkr, samtidigt som föräldraintäkterna beräknas minska med 3 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget. Inom den öppna fritidsverksamheten beräknas barnantalet minska med cirka 400 barn, vilket motsvarar en schablonminskning om 3,2 mnkr jämfört med kommunfullmäktiges budget.

Inom grundsärskolan beräknas elevantalet öka med cirka 100 elever, varav 60 i egen regi och 40 i fristående grundsärskolor och grundsärskolor i andra kommuner. Det motsvarar en schablonökning om cirka 40 mnkr.

Grundskolor i egen regi

Skolorna redovisar i sina inlämnade prognoser ett sammanlagt underskott om 7,0 mnkr före resultatdispositioner och ett underskott om 3,1 mnkr efter resultatdispositioner. Resultatenheterna redovisar ett underskott om 4,9 mnkr och anslagsenheterna ett underskott om 2,1 mnkr.

Förvaltningen bedömer att positiva ekonomiska effekter relaterade till pandemin kommer att förbättra skolornas resultat jämfört med inlämnade prognoser och medföra en fondpåverkande effekt med 30 mnkr. De pandemirelaterade effekterna handlar främst om minskade personalkostnader och att kostnaderna för vikarier i form av timanställda och köp från bemanningsavtal inte ökat trots hög frånvaro, då skolorna är restriktiva med att ta in vikarier med hänsyn till risk för smittspridning.

Med hänsyn tagen till denna effekt blir resultatet för skolorna ett överskott med 23 mnkr före fond och ett underskott med 3,1 mnkr efter fond. Detta kan jämföras med ett överskott med 247,1 mnkr före och 47,1 mnkr efter resultatdispositioner i bokslutet 2020.

De flesta grundskolorna har en ekonomi i balans, men några av skolorna som är resultatenheter använder delar av sina upparbetade fonder. De används både till planerade inköp och till olika slags kompetensutveckling, men också för att möta ett tillfälligt underskott innan åtgärder har fått effekt. De kommer fortfarande att ha en positiv utgående fond. För de skolor som redovisar underskott och där fondmedel inte täcker underskottet finns det ett antal olika orsaker till att ekonomin inte är i balans. Det är svårt att dra några generella slutsatser, men det vanligaste är att skolan har för höga personalkostnader i förhållande till sina intäkter. Ett aktivt arbete för en ekonomi i balans sker vid de skolor som visar underskott, främst för de som saknar fonder.

Resultatenheter

Ingående fond 2021 mnkr	
Ingående fond resultatenheter 2021	483,4
Totalt ingående fond grundskola	483,4
Utgående fond 2021 mnkr	
Resultatenheter med överskott (107)	514,5
Resultatenheter med underskott (2)	-5,0
Resultatenheter med fond +/- 0 (0)	0,0
Totalt utgående fond grundskola	509,5

Grundskoleverksamhetens 109 resultatenheter har en sammanlagd ingående fond om 483,4 mnkr. Ett överskott om 509,5 mnkr beräknas föras över till 2022, vilket innebär att fonderna ökas med 26,1 mnkr. I den utgående fonden ingår 30 mnkr i ekonomiska effekter på grund av pandemin som inte är medräknade i skolornas prognoser utan redovisas separat. När effekten av detta är medräknad redovisar resultatenheterna ett överskott om 25,1 mnkr före resultatdispositioner och ett underskott om 1,0 mnkr efter resultatdispositioner.

Det är 37 resultatenheter som i sina inlämnade prognoser redovisar underskott före resultatdispositioner men endast två enheter som redovisar en negativ utgående fond. Ingen resultatenhet riskerar att avvecklas i samband med bokslutet.

Anslagsenheter

Grundskoleverksamhetens 19 anslagsenheter redovisar ett sammanlagt underskott om 2,1 mnkr. Nio enheter redovisar ett sammanlagt överskott om 6,1 mnkr, fem enheter redovisar ett nollresultat medan fem enheter redovisar ett sammanlagt underskott om 8,2 mnkr. Nio enheter har möjlighet att bli resultatenheter i samband med bokslutet 2021.

Övrigt, grundskola och grundsärskola i egen regi

Avseende lokalkostnaderna för grundskoleverksamheten prognostiseras ett överskott om 12,5 mnkr jämfört med budget. Överskottet består av minskade hyreskostnader om cirka

10 mnkr till följd av framskjutna eller avbrutna projekt och en försäkringsersättning om cirka 2,5 mnkr för Slättgårdsskolan.

Omslutningsförändringar

Med omslutningsförändring avses en ökad/minskad kostnad eller utgift som har ett direkt samband med en ökad/minskad intäkt eller inkomst. Omslutningsförändringar består normalt enbart av driftskostnader till följd av ökade intäkter.

Den totala omslutningsförändringen för grundskoleverksamheten är 128,4 mnkr. Omslutningsförändringen består av statsbidraget ”Skolmiljarden” om 35,3 mnkr, ersättning från staten för sjuklönekostnader för perioden januari till juni om 76,8 mnkr samt statsbidraget för läxhjälp om 16,3 mnkr.

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Gymnasieskola och gymnasiesärskola	3 293,6	18,5	3 282,2	30,1
Ingående fond från 2020				97,2
Utgående fond till 2022				-93,6
Resultat efter fonder				33,7

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Verksamheten redovisar ett överskott om 30,0 mnkr före och ett överskott om 33,6 mnkr efter resultatdispositioner. Överskottet återfinns till största delen inom verksamheten i egen regi.

Prestationsförändringar

Jämfört med kommunfullmäktiges budget beräknas en sammanlagd ökning av antalet elever inom gymnasieskolan med knappt 170 elever, vilket ger en total schablonökning om 17,3 mnkr. Denna ökning jämfört med kommunfullmäktiges budget består av en minskning av antalet elever i egen regi med cirka 310 elever, vilket motsvarar en schablonminskning om 32,6 mnkr, och en ökning av antalet elever i fristående gymnasieskolor/andra kommuner med cirka 480 elever, vilket motsvarar en schablonökning om 49,9 mnkr.

Jämfört med förra året har antal stockholmselever inom gymnasieskolan ökat med knappt 780 elever, varav cirka 140 i skolor i egen regi. Antalet elever från andra kommuner i skolor i egen regi har ökat med cirka 280 elever under samma period.

Antalet elever i gymnasiesärskola ökar med cirka 6 elever totalt jämfört med kommunfullmäktiges budget och ger en sammanlagd schablonökning med 1,2 mnkr. Elevökningen är fördelad med 16 elever fler i egen regi och 10 elever färre i fristående skolor/andra kommuner.

Gymnasieskolor och gymnasiesärskolor i egen regi

Gymnasieskolorna i egen regi redovisar i sina inlämnade prognoser ett underskott om 24,7 mnkr före och 21,0 mnkr efter resultatdispositioner. Detta kan jämföras med ett överskott med 79,5 mnkr före och 45,6 mnkr efter resultatdispositioner i bokslutet 2020.

Ett större arbete som syftar till att förbättra de ekonomiska resultaten för gymnasieskolorna pågår sedan en tid. Det innebär ett antal olika delprojekt för att på kort sikt vända den ekonomiska utvecklingen men även på lång sikt skapa bättre förutsättningar för skolorna. De största underskotten redovisar Stockholms byggtkniska gymnasium och Kärrtorps gymnasium. På Kärrtorps gymnasium pågår och har pågått ett arbete för att minska kostnaderna. För närvarande är fortfarande elevunderlaget lågt i förhållande till det programutbud som skolan har. Intensiva åtgärder pågår för att öka elevunderlaget på både kort och lite längre sikt. Stockholms byggtkniska gymnasium avvecklas från och med höstterminen 2021. Avvecklingskostnader är inkluderade i prognosen.

Resultatenheter

Ingående fond 2021 mnkr	
Ingående fond resultatenheter 2021	97,2
Totalt ingående fond gymnasieskola	97,2
Utgående fond 2021 mnkr	
Resultatenheter med överskott (17)	94,2
Resultatenheter med underskott (1)	-0,6
Totalt utgående fond gymnasieskola	93,6

De 18 resultatenheterna inom gymnasieverksamheten har sammanlagt en positiv ingående fond som uppgår till 97,2 mnkr. I prognosen redovisar resultatenheterna ett underskott om 0,5 mnkr före och ett överskott med 3,1 mnkr efter resultatdispositioner. Ett överskott om 93,6 mnkr kommer att överföras till 2022, vilket innebär att fonderna minskas med 3,6 mnkr.

Anslagsenheter

Gymnasieverksamhetens 15 anslagsenheter redovisar ett sammanlagt underskott om 24,2 mnkr. Nio enheter redovisar ett underskott om 26,9 mnkr, fyra enheter ett nollresultat och två enheter ett överskott om 2,7 mnkr.

Övrigt - gymnasieskola och gymnasiesärskola i egen regi

Underskotten på gymnasieskolorna pareras av överskott centralt som beror på ej nyttjade reserver, lägre snittkostnader för programpeng och överskott för mottagningsenheten Start Stockholm.

Nämnd och övergripande

Drift, netto, mnkr	Budget (VP)	Prestationsförändring	Prognos	Avvikelse
Nämnd och övergripande administration	348,4		348,4	0,0
Ingående fond från 2020				21,1
Utgående fond till 2022				-18,0
Resultat efter fonder				3,1

Uppföljning av driftbudget – totalt för verksamhetsområdet

Nämnd och övergripande verksamhet visar ett nollresultat före resultatdispositioner och ett överskott på 3,1 mnkr efter resultatdispositioner. Fondförändringen avser Språkcentrum som prognostiserar ett underskott om 3,1 mnkr på grund av färre utförda timmar modersmålsundervisning som en följd av pandemin.

Resultatenheter

Ingående fond 2021 mnkr	
Ingående fond nämnd och övergripande	21,1
Utgående fond 2021 mnkr	
Resultatenheter (1)	-3,1
Totalt utgående fond nämnd och övergripande	18,0

Avdelningen för stöd kring lärande och elevhälsa har en positiv ingående fond som uppgår till 21,1 mnkr som beräknas minska till 18,0 mnkr till 2022.